

Noul an universitar

În ziua de 1 octombrie, Universitatea și-a deschis larg porțile. 145 de mii de fii de muncitori, țărani și intelectuali, din cele 16 centre universitare, au rețrăit acest eveniment sărbătoresc, care a devenit o tradiție în viața școlii noastre. Însemnătatea acestei zile a fost marcată și prin faptul că la festivități au luat parte conducători de partid și de stat. La festivitatea din București au fost prezenți tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Ro-

mân, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, reprezentanți ai Ministerului Învățământului și organelor locale de partid și de stat, numeroși oameni de știință și cultură.

Am fost de față la această mare sărbătoare a tineretului nostru studentesc și am luat act, cu mândrie, de entuziasmul cu care tinerii noștri studenți au pornit în noul an de învățământ. Ascultând cuvântarea secretarului general al partidului, ei au răspuns cu înflăcărate aplauze, cu anga-

jamentul de a-și încorda puterile, în vederea însușirii științei și culturii, pentru a putea fi de folos patriei. Minutul nostru tineret intelectual, profund devotat politicii partidului, cauzei socialismului, e dornic să-și consacre întreaga energie înfloririi României socialiste, arătându-și prin munca plină de abnegație, recunoștința față de condițiile optime create școlii și slujitorilor ei. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, învățământul nostru superior, ca de altfel învățământul

de toate gradele, îndeplinește un rol deosebit de important în îmbogățirea vieții spirituale a poporului, în pregătirea și educarea multilaterală a tinerei generații. Așezat trainic pe concepția materialist-dialectică despre natură și societate, pe luminoasele tradiții progresiste din trecut ale școlii românești, pe cererile pedagogiei moderne, învățământul nostru cunoaște astăzi o mare dezvoltare. În prezent, în școala noastră generală sînt cu-

ȘERBAN NEDELICU

(Continuare în pag. a 2-a)

INTERVIUL NOSTRU

VASTA SCENĂ A ZILEI RECOLTEI

La 6 octombrie, cîntecul, jocul popular, balada, poezia vor avea în centrul lor munca unui an agricol. În stepa dobrogeană, recolta obținută cu eforturi eroice e cea din anii buni. De neașteptat, dar așa e, Județul Constanța s-a instalat astfel pe unul din locurile de frunte din țară. La 6 octombrie, în acest an, manifestările artistice vor fi pe măsura acestor succese.

DUMITRU FĂLTICEANU, președintele comitetului județean de cultură și artă ne dă lămuriri în această privință:

— În toate comunele reședințe se amenajează expoziții agricole. Sînt pregătite de acum toate materialele, de la cherestea pînă la produsele cîmpului și la grafice. Președinții de cooperative agricole și directorii de întreprinderi agricole de stat vor face la căminele culturale expunerea asupra bilanțului unui an. Echipele și brigăzile din cîmp, țărani cooperatori și mecanizatorii care au înregistrat în acest an cele mai bune rezultate vor primi premii.

— Și toate vor fi învăluite desigur în aura festivă a zilei.

— În toate comunele se organizează serbări cîmpenești. Un prilej să strălucească din nou obiceiurile tradiționale. Vor fi baluri și hore, șezători, expoziții de artizanat. Carvânul și Tătărașii prezintă jocul „cucilor”; la Zorile și Șipote putem vedea jocuri arhaice; la Murlatlar luptele tătărașii. Nu se poate spune că recolta nu era sărbătorită și în alți ani la căminele culturale. Dar acum cadrul este mult mai larg și de o mai mare diversitate. 5 000—6 000 artiști amatori din cele 49 de comune (plus satele aferente) vor aduce obolul lor artistic la reușita sărbătorii. La festivități vor fi invitați foștii locuitori ai comunei lor, fii ai satului, în prezent muncitori și intelectuali aflați în județ sau în diverse colțuri de țară.

La Tg. Obor din Constanța unde se va sărbători Ziua recoltei vom prezenta un spectacol folcloric la care participă soliști și formații de dansuri, țarafuri și cîntece ale așezămintelor culturale și sindicatelor din oraș. Cum tirgul va ține două săptămîni, în fiecare după-amiază vor fi manifestări artistice.

De Ziua recoltei se vor deslășura, seara, carnavaluri ale tineretului la Constanța și Medgidia. La sate petrecerile vor dura pînă noaptea tirziu în jurul focurilor.

...Și cînd toamna ruginle
A sosit pe dealuri,
Jos la cramă-a prins să curgă
Mustul dulce-n valuri,

Rășinari

Rășinării sînt oameni cunoscuți. Între ei s-a născut și a copilărit Octavian Goga, în cimitirul bisericii își doarme sfîrșitul Andrei Șaguna, iar despre portul, obiceiurile și tradițiile lor a scris Constantin Prinea. În Rășinari s-a filmat de cîteva ori, iar ziariștii străini care au fost acolo au scris despre ce-au văzut, laudînd portul și arta rășinării. Sînt totuși atîtea lucruri despre care oricît și oricum ai povesti, nu e niciodată îndeajuns. Am fost la muzeul din Rășinari și casa în care e adăpostit acesta m-a impresionat, cum era ea bătrînă și împrejmuită de flori, cu zidurile înnegrite de ploaie și de ninsoarele anilor trecuți peste ea, cu perdelele de iederă înșurubînd sub ferestre, în umbra copacilor. Aici, Zoe Muțiu, directoarea muzeului, datorită căreia au fost strînse acolo atîtea obiecte de artă populară locală cu o mare valoare artistică și istorică, ne-a arătat, îndelungîndu-ne privirile, roadele strădaniei ei de zece ani. A mers din casă în casă, a stat de vorbă cu oamenii rugîndu-i să doneze obiecte, iar acum e mîndră de uimirile noastre în fața fiecărui lucru așezat cu grijă și cu dragoste în muzeu. De la ea am aflat, printre altele, cum, înainte vreme, faptele rele erau judecate într-un loc anume de 33 de „înțelepți”, aleși dintre bătrînii satului, în fața tuturor, și niciodată judecățile nu s-au strimbat, iar răutățile nu s-au mai repetat. Admirăm lucruri vechi, de tradiție în casele rășinării, oale și ciubăre de-ale păstorilor, bita și răbojul, linguri înflorate, costumele pitorești de lînă, blănurile de oaie din care se fac cojoacele vîrstate în flori negre, rotunde, căciula rotundă, perparele de tot felul, o masă cu ascunziș pentru acte, o lădiță cu fund dublu, unelte de muncă și obiectele de podoabă care înfrumusează femeile din Rășinari (basmauă, pusă cu un semn anume, în colț răsucit, arată că femeia se crede îmbătrînită sufletește, părul e pleptănat altfel la fete). Într-un colț, un pat acoperit cu perini și covoare semăna cu un buchet de flori policolore — toate de o frumusețe amitoare. De aceea, cînd am ajuns în atelierul de covoare al cooperativei am rămas nedumeriți cînd am văzut lucrîndu-se cu totul altceva,

decît modelele din Rășinari. Conform unei comenzi date de centru se țeseau aci numai covoare oltenesti. E drept, sînt frumoase și acestea (am putea spune foarte frumoase) însă, după cum sîntem informați, ele amenință să devină unicele modele de covoare, în defavoarea tuturor celorlalte, rășinării, moldovenești, muntenești, nici ele cu nimic mai prejos. De aceea credem că rășinării trebuie să facă în atelierul lor și frumoasele covoare țesute îndelung și cu atîta artă de mamele, bunicile și străbunicile lor. S-ar păstra astfel o bogată și frumoasă tradiție specifică locului, iar diversitatea artei populare nu ar avea deloc de suferit.

Am mers pe urmă, împreună cu Zoe Muțiu, la cel mai „ciudat” om din Rășinari, și nu numai de aici, Ion Tăpălugă, un bătrîn de 84 de

ani, ale cărui „scorneci” au uimit laolaltă toată suflarea din jur. Invențiile sale au fost datorate, după cum repetă într-una, „năcazului”: un fel de macara cu care ridică buștenii singur, noaptea; un ucenic la fierăstrăul cu care o nevastă neînțelegătoare a fost silită să taie singură lemnele, o „sonerie”, adică un șir de clopoței pus fiecare în dreptul cite unei ferestre și sunînd cînd se deschidea poarta; patru „paznici” pictați pe lască, o masă și un scaun făcute dintr-o bucată de trunchi și atîtea altele.

Sînt acestea numai cîteva din uimirile noastre trecătoare prin Rășinari. Dar altele cite mai sînt neîndeamnă să ne reîntoarcem acolo, cu aceeași dorință și bucurie.

IULIAN NEACȘU

Curtea interioară a Muzeului etnografic din Rășinari-Sibiu

Foto: T. IOANEȘ

Noul an universitar

(Urmare din pag. 1)

prinși toți copiii de vîrstă școlară. Față de anul 1938, numărul elevilor din licee este de aproape 10 ori mai mare, iar al studenților de cinci ori și jumătate. În școlile de toate gradele de la orașe și sate funcționează azi circa 200.000 de învățători și profesori, care prin activitatea lor ajută poporul să-și creeze o viață an de an mai bună. Urmîndu-le exemplul, elevii și studenții de azi, cadre de nădejde ale societății de mîine, nu vor precupeți nici o clipă, vor face totul pentru a se pregăti cit mai temeinic.

„Vă asigurăm că vom răspunde eforturilor întregului nostru popor printr-o muncă susținută, prin rezultate mereu mai bune la învățătură”, spunea tînăra Dana Georgescu, studentă în anul I la Institutul de medicină și farmacie.

Peste cîțiva ani, studenta de azi Dana Georgescu, va fi, poate, medic într-unul din satele noastre, ori va lucra într-un institut de cercetări, sau într-un spital cu renume. La fel ca mulți alți intelectuali ai țării noastre, se va strădui să-și îndeplinească angajamentul de azi. Și nu ne îndoim că așa va fi. Partidul și statul nostru creează condiții minunate de viață tineretului nostru, întregului popor muncitor. Tot ce s-a făcut pînă acum în domeniul învățămîntului constituie o dovadă a grijii statului față de oamenii muncii, față de fiii și fiicele lor. Întreaga politică a partidului este pătrunsă de un adînc spirit de răspundere, pentru mersul înainte al construcției socialiste, pentru cauza generală a socialismului și păcii. Tînăra generație, gata în orice împrejurări, să slujească cu devotament popoului, socialismului, se angajează să meargă cu hotărîre pe acest drum, singurul drum care duce la înflorire și propășire.

Am poposit la Ciochina în prima zi de toamnă. Așezarea din Bărăgan ne-a întâmpinat cu o atmosferă de liniște desăvîrșită. Pe ulițele ei largi și frumoase am întîlnit doar cîțiva copii care se întorceau de la școală. Salutul lor cuvințios răsuna dulce și ciudat, cu un ecou îndelung pe străzile goale. Oamenii erau pe cîmp. Se strîngeau porumbul și ultimele roade ale acestui an. Se pregătea pămîntul pentru recoltele viitoare.

Căminul cultural era închis. Dar totul vestea că „vacanța de vară” s-a terminat și aici. Programul săptămînal și un afiș ce chemase oamenii la o manifestare găzduită cu o seară înainte încredințau că toamna a poposit și în lăcașul de cultură, că se depun strădani pentru a se ține pasul cu preocupările oamenilor, cu cerințele lor spirituale.

Primul lucru despre care ne-a vorbit directorul căminului a fost un text nou de brigadă. Titlul „Florile nu cresc singure” e un titlu semnificativ care redă în esență intenția programului, și anume de a oglindi hărnicia cooperativelor care prin munca lor, prin aplicarea științei au reușit să obțină recolte frumoase la toate culturile chiar în condițiile unui an asetos. Programul se va

prezenta în premieră chiar în Ziua recoltei.

A trecut doar o lună de cînd Mihai Pascu a fost numit director al căminului cultural din comuna Ciochina (cu satele aparținătoare: Bordușelu, Piersica și Orezu) și primii pași făcuți pentru a transforma așezămîntul de cultură într-un adevărat centru spiritual al satului arată că s-a pornit pe un drum bun. Ca instituția pe care o conduce să răspundă cerințelor actuale ale satului, noul director de cămin s-a străduit în primul rînd să cunoască părerea și dorințele oamenilor în legătură cu activitatea culturală. Într-o discuție pe tema „Tineretul și căminul cultural” la care au participat mai mulți tineri, Mihai Pascu a putut să-și dea seama de preocupările și cerințele spirituale variate ale tinerilor din comună. La această discuție, mulți tineri au propus lucruri deosebit de interesante. Așa, bunăoară, Radu Florin a cerut ca la căminul cultural să se țină și unele conferințe despre problemele țării slab dezvoltate. Ion Encache a sugerat să se dezvolte și mai mult activitățile de club, tînărul Nicolae Mocanu a propus să se reia activitatea de teatru și în formație să fie antrenaji și intelectualii din sat. Alții au cerut să se înfiin-

ține un cerc foto, deoarece în comună sînt destui amatori care vor să învețe să fotografieze, cîțiva tineri avînd aparate de fotografiat. Unii au fost de părere că ar trebui să se acorde horei satului mai multă atenție. În comuna Ciochina, sînt muzicanți și totuși această veche și frumoasă tradiție a satului e pe cale de dispariție, pe cînd la

Bordușelu, deși n-au țara, hora satului are loc aproape cu regularitate. O problemă careia noul director îi dă o atenție deosebită și de care depinde în primul rînd o bogată activitate culturală este problema atragerii tuturor intelectualilor din comună. Din păcate, pînă în prezent, din cele circa 20 de cadre didactice doar 7 sau 8 par-

țicipă la activitatea culturală. Primele rezultate în această privință arată că noul director va reuși să-i atragă la cămin. Noul program de brigadă a fost realizat de cadre didactice din comună. Intelectualii de aici au îmbrățișat, de asemenea, ideea dezvoltării activității teatrale și a organizării unor cercuri.

Dar, alături de primii pași făcuți pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a activității culturale, la căminul din Ciochina mai stăruie ca o moștenire tristă unele reminiscențe negative care au dăunat atît de mult. Un singur exemplu. În programul săptămînal pe perioada 14—21 septembrie figura și Ora femeii care de fapt trebuia să fie o întîlnire între sîtențe și cadrele sanitare din comună. Dar medicul și surorile de la dispensar nici n-au fost consultate sau măcar înștiințate de această manifestare.

Încă de la primii pași pe care-i face pentru înviorea muncii culturale, noul director de cămin trebuie să se gîndească la completa eliminare a formalismului din viața și activitatea așezămîntului de cultură pe care-l conduce.

L. RADU

Cetățeni!

Doriți să obțineți câștiguri suplimentare importante?

Strângeți cu grijă și valorificați prin achiziții cooperativelor de consum și ai PENCOOP, toate penele rezultate de la păsările dv.

supliment publicitate „ALBINA”

VALORIFICAREA PENELOR PRIN ORGANIZAȚIILE ȘI ÎNTREPRINDERILE COOPERAȚIEI DE CONSUM

Desfășurându-și activitatea în principal la sate, cooperația de consum îndeplinește un important rol economic, social și cultural educativ în viața țărănimii și a satelor. Ea contribuie la dezvoltarea schimbului de mărfuri dintre oraș și sat, la întărirea alianței muncitorești-țărănești, la creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural al populației.

Ca verigă de legătură între producție și consum, organizațiile cooperației, pe lângă importanta sarcină pe care o au de a aproviziona populația cu toată gama de mărfuri necesare, au însemnate sarcini de valorificare a unor produse agricole, deșeuri și îndeosebi produse animaliere.

Atribuirea acestor sarcini cooperației de consum este determinată de posibilitățile largi pe care acestea le are de a fi aproape de toți producătorii agricoli (cooperative agricole de producție, membrii acestora, țărani cu gospodărie individuală). Prin prezența cooperativelor în toate comunele și satele din țară prin magazine, centre de achiziții au fost create țărănimii condiții de a-și valorifica o parte din surplusul de produse, la aceasta contribuind atât prețurile și condițiile avantajoase de valorificare cât și posibilitatea de a le vinde fără cheltuielă de timp și de transport. Totodată, producătorii au fost sprijiniți pentru creșterea producției prin difuzarea în fiecare an a multor milioane de pui de o zi, iepuri de casă de reproducție din rase selecționate, roiuri de albine, furaje concentrate etc.

Având în vedere succesele înregistrate de către organizațiile cooperației de consum în realizarea schimbului de mărfuri dintre oraș și sat, a legăturilor tradiționale cu țărănimea muncitoare, cu începere de la 1 Iulie 1968, s-a stabilit ca sarcina valorificării penelor din toate sursele de

producție (cooperative agricole de producție, membrii cooperatori, întreprinderi agricole de stat, întreprinderi de industrializare a păsărilor și restul populației rurale și urbane) să se efectueze de către organizațiile și întreprinderile cooperației de consum.

Penele și puful apreciate ca fără importanță de foarte mulți crescători de păsări și din păcate chiar de unele conducători de cooperative agricole de producție și întreprinderi agricole de stat, reprezintă în fapt un produs de o importanță deosebită. Importanța recoltării și valorificării acestui produs constă în faptul că această operațiune poate să aducă venituri însemnate crescătorilor de păsări. În sprijinul acestei afirmații un singur exemplu este concludent: valorificarea superioară a penelor de pe o gîscă este, în cele mai multe cazuri, egală cu valoarea ce se poate realiza din valorificarea cărnii.

D. FĂINISI
director general în Centrocoop

(Continuare în pag. 2-3)

„PENCOOP” ÎNTRERINDERE DE PRELUCRARE ȘI A PENELOR LA E

Printre întreprinderile specializate în prelucrarea și exportul diverselor produse avicole se numără și Întreprinderea Centrală pentru Valorificarea Penelor și Părurilor, „Pencoop”, Timișoara. Principalul obiect al acestei unități moderne este prelucrarea mecanică a penelor în vederea plasării lor în străinătate. De la început, trebuie remarcat faptul că penele reprezintă un articol însemnat în nomenclatorul de produse ale țării noastre destinate exportului, penele fiind solicitate și plasate în cantități mari în țări ca: Republica Federală a Germaniei, Franța, Elveția, Danemarca, S.U.A., Austria și altele.

Cerințele calitative și consumul ridicat de pene din țările vest-europene și S.U.A. au impus, în decursul anilor, perfecționarea continuă a metodelor de prelucrare, necesitând în ultimă instanță introducerea procedurilor moderne de prelucrare mecanică. Dacă, în anii anteriori, operațiunea principală de prelucrare a penelor se rezuma doar la omogenizare cu mijloace rudimentare și la ambalare manuală, în momentul de față, întreprinderea „Pencoop” beneficiază de posibilități și condiții de prelucrare similare cu procedeele practicate în alte țări cu tradiție în acest domeniu.

Toate aceste posibilități și condiții se datorează punerii în funcțiune a complexului de prelucrare a penelor din Timișoara, dotat cu utilaje de prelucrare pene, la nivelul tehnicii mondiale și cu spații de depozitare și manipulare corespunzătoare. Printre principalele faze ale procesului de producție din noul obiectiv industrial enumerăm: desprăfuirea, sortarea, spălarea și egalizarea (omogenizarea) mecanică a penelor. Toate aceste faze enumerate mai sus se execută pe baza unor determinări de laborator, în funcție de cerințele pieței externe, necesitând o activitate laborioasă și permanentă a tehnicienilor care coordonează și supraveghează procesul de producție. Scopul prelucrării mecanice a penelor este obținerea unui produs curat (fără impurități sau mirosuri străine), și omogen. Un moment de seamă în fluxul tehnologic îl constituie operațiunea de sortare mecanică, prin care se urmărește extragerea parțială sau totală a pufului și a semi-

pufului mari și
O al
forme
ma ci
formă
in sac
cial. C
export
mostre
pedic
inătate
accept
cârcar
tul că
tehnic
prelu
faza c
deau
fățile
țeta l
mindu
Exp
anilor
a
tate o
derula
tracte
de pe
„Penc
nizor
și-a c
la n
produ
denta
sum
tățile
de pe
dială
crare.
Rez
zent
fecțio
tehno
lor, l
posib
senți
la ur
ducir
semn
ținut
nale
a rel

M E T O D E

DE RECOLTARE A PENELOR PRIN JUMULIREA PE VIU A PĂSĂRILOR ȘI DUPĂ SACRIFICARE

După forma și structura lor, penele se împart în două grupe: penele mari, care cuprind penele de la coadă și aripi și penele mici sau fulgii care acoperă spatele, pieptul, abdomenul și părțile laterale ale corpului. La păsările de apă (palmipede) gîște și rațe, se găsește o a treia grupă de pene foarte fine, denumită puf, situat sub penele mici. La anumite perioade, după dezvoltarea completă, penele își întrerup contactul cu celulele și vasele de sânge din piele și se produc o cădere a lor, cunoscută sub denumirea de năpirlire.

Căderea penelor sau năpirlirea are loc la toate păsările de curte. La gîște și rațe ea se produce de două ori pe an: vara cînd se schimbă toate penele și toamna cînd se schimbă numai penele mici și mijlocii. Atît perioada năpirlirii de vară, cît și cea de toamnă durează circa două luni. La găini și curci, perioada năpirlirii începe în luna iunie și durează pînă în luna octombrie. Perioada năpirlirii prezintă o mare importanță pentru creșterii de păsări, deoarece atunci pot efectua jumulirea pe viu a gîștelor și rațelor, fără a le produce dureri sau îmbolnăviri ale organismului. Trebuie reținut faptul că indiferent dacă facem sau nu jumulirea pe viu a gîștelor și rațelor, penele tot cad în perioada de năpirlire, pierzîndu-se astfel un produs avicol ce poate fi valorificat în condiții avantajoase.

Pornind de la problema cea mai importantă în creșterea păsărilor, aceea a rentabilității, recoltarea penelor și valorificarea lor constituie în afara producției de ouă și carne o sursă deosebită de creștere a veniturilor. Recoltarea penelor se poate efectua în două moduri: jumulirea pe viu care se aplică numai la gîște și rațe, precum și jumulirea păsărilor după sacrificare ce practic se face în fiecare gospodărie.

Valoarea penelor este diferită, variînd după sortiment și calitate. Avînd în vedere aceste două lucruri, recoltarea penelor, indiferent de modul în care se obțin, trebuie făcută după anumite reguli, căci numai astfel se vor putea obține pene de calitate superioară și deci prețuri bune.

Jumulirea pe viu la gîște și rațe se face în perioada de năpirlire, cînd penele așezate la stadiul dezvoltării complete pot fi ușor smulse. La practicarea acestei jumuliri este necesar a se ține seama de următoarele: gîștele ce urmează a fi jumulite pe viu trebuie să fie sănătoase, fără rîni pe corp, să aibă penele dezvoltate complet, curate și uscate. Pentru obținerea unor pene curate, înainte de jumulire,

gîștele vor fi lăsate în apă pentru a-și spăla penele.

Jumulirea începe prin controlul stării de dezvoltare a penelor, smulgîndu-se cîtiva fulgi pentru a se constata dacă prezintă sau nu la capătul lor urme de sânge. Prezența sîngelui la capătul fulgilor înseamnă că ei nu sînt dezvoltați complet și deci nu se poate face încă jumulirea.

Operațiunea de jumulire se face astfel: cel ce jumulește se așază pe un scaun avînd alături 1-2 coșuri sau lădițe curate în care va pune penele; ia apoi gîșca în brațe și îi încrucșează aripile pe spate. Apoi gîșca se întoarce cu pieptul în sus, capul i se ține sub brațul stîng, iar cu mina stîngă se țin labele gîștei care sînt aduse la spate în așa fel încît pasărea să nu mai poată face mișcări. După imobilizarea gîștei, se elimină eventualele murdării ce ar fi între pene, dînd cu mina dreaptă peste ele, în sensul invers al creșterii lor. Jumulirea se face apucînd cu degetul mare și cu cel arătător de la mina dreaptă o cantitate mică de fulgi pe care îi smulgem în sensul direcției creșterii. Nu e bine să smulgem dintr-o dată o cantitate mare de fulgi, deoarece se pot produce rupturi ale pielii. După ce am jumulit fulgii și puful de pe piept pînă deasupra gusei și de pe abdomen, vom trece la jumulirea fulgilor de pe spate. Este important de reținut că la efectuarea jumulirii pe viu nu se smulg penele de pe pulpe și de sub aripi, fiindcă acestea au rolul de a susține aripile. De asemenea nu se vor jumuli penele mari din coadă și de pe aripi. Același procedeu se folosește și la rațe.

După ce gîștele și rațele au fost jumulite pe viu, trebuie să le dăm o îngrijire mai atentă, din pricină că sînt mai sensibile la schimbările de temperatură, umezeală și curenți. Este necesar să fie ținute 5-6 zile în adăposturi. În această perioadă gîștele și rațele nu vor fi lăsate în apă bălților sau rîurilor. Creșterea penelor în perioada următoare jumulirii este influențată pozitiv de o mai bună hrănire a păsărilor. Aceasta rezultă și din experiența celor ce jumulesc pe viu palmipede și care reușesc să obțină 3-4 jumuliri pe an în loc de 2 cîte efectuează unii crescători. Jumulirea pe viu a gîștelor și rațelor se face în perioade diferite. Astfel, gîștele adulte se jumulesc pentru prima dată în perioada 15 mai - 1 iunie, a doua oară între 15 iulie - 1 august și a treia oară între 15 septembrie - 1 octombrie. Bobocii de gîscă se jumulesc prima dată între 15 iulie - 15 august și a doua oară între 15 septembrie - 1 octombrie.

Rațele adulte se jumulesc prima dată între 1 - 15 iulie iar a doua oară între 15 septembrie - 1 octombrie, perioadă în care se jumulesc și bobocii de rață.

Cantitățile de pene ce se pot obține din jumulirea pe viu variază în funcție de mărimea păsărilor și numărul de jumuliri ce se efectuează în perioada năpirlitului. Astfel, de la o gîscă jumulită de 3 ori se obțin 250-320 gr pene, iar de la o rață jumulită de 2 ori se obțin 100-140 gr. Atît la gîște cît și la rațe, jumulirea pe viu se poate face și în cursul lunii octombrie în cazul cînd timpul se menține călduros. De altfel în județele din vestul țării, în care această înțeleptă a devenit o tradiție, gîștele sînt jumulite în mod obișnuit de patru ori pe an, crescătorii luînd măsuri de protecție a păsărilor prin ținerea lor în adăposturi în cazul cînd timpul devine nefavorabil. Trebuie reținut că penele din prima jumulire atît de la gîște cît și de la rațe nu se vor amesteca cu cele provenite din jumulirile următoare care calitativ sînt mai bune. De asemenea, penele vor fi recoltate pe feluri de păsări (nu se amestecă penele de gîscă cu cele de rață) și pe culori (cele albe separat de cele colorate) chiar dacă provin de la același fel de pasăre. Penele obținute din jumulirea păsărilor după sacrificare pot crea venituri mari dacă sînt bine recoltate. Sacrificarea păsărilor se face în așa fel încît să nu se murdărească prea mult penele. Jumulirea se va începe imediat, fără a opări pasărea, deoarece prin opărire penele își pierd elasticitatea și se produc ghemotoace. Jumulirea imediat după sacrificare este mult mai ușoară intrucît corpul păsărilor încă e cald. Penele obținute se vor sorta pe măsură ce sînt jumulite, punîndu-se separat în ambalaje (saci) penele de gîscă, rață, găină și curcă. Intrucît penele provenite din jumulirea pe viu au prețuri de cumpărare cu mult mai mari decît cele provenite de la păsările sacrificate, ele nu se vor amesteca. Cînd se face jumulirea se vor pune separat penele mari de la coadă de cele de la aripi și nu se vor amesteca cu fulgii și cu puful.

Înainte de a fi introduse în saci de pînză, iută sau polietilenă, care trebuie să fie perfect curați, penele se întind într-o cameră, pe hîrtie, pentru a se usca, într-un strat subțire, timp de 2-3 zile, amestecîndu-se de 2-3 ori pe zi, pentru a permite o uscare mai rapidă. Sacii cu pene vor fi ținuti pînă la valorificarea în încăperi bine aerisite, feriti de produse care produc mirosuri (gaz, ceapă, usturoi etc.) și pe cît posibil în locuri mai întunecoase.

(Urmare din pag. 1)

Reiese că valorificarea penelor și îndeosebi a pufului poate conduce nemijlocit la o majorare substanțială a veniturilor realizate din creșterea păsărilor. O deosebită importanță o reprezintă aceste venituri pentru rentabilizarea creșterii păsărilor (la palmipede) în cooperativele agricole de producție care realizează în multe cazuri o rentabilitate redusă. Desigur că valorificarea penelor este avantajoasă nu numai pentru cei ce cresc în mod obișnuit păsări ci și pentru consumatorii de carne de pasăre care taie păsările în gospodăriile lor.

Un alt aspect al importanței operațiunii de valorificare a penelor îl constituie faptul că acest produs este solicitat și livrat în bune condiții la export.

Dacă acestea sînt în linia mari avantajele valorificării penelor, atît pentru producători cît și pentru valorificarea în interesul exportului considerăm că popularizarea acestora în rîndul producătorilor prin prezentarea sub forme accesibile a metodelor de recoltare, a condițiilor de calitate și a prețurilor, reprezintă o importanță deosebită. Pe lîngă posibilitățile pe care le au de informare prin presă, afișe etc. posesorii de pene au posibilitatea să se informeze asupra condițiilor de valorificare de la toate cooperativele de con-

P“ RARE RT

Eliminarea penelor or.
debită și finală o a penelor, în urme o masă unire se ambalează confecționați spe-marea lotului de iză la extragerea re partidă și exantioane în stră-beneficiari, spre are urmează în-Subliniem fap-le caracteristicile orturi de pene sînt u parțial. Numai cuprinde întoimentele și calin-funcție de re-iv — aici for-artida de export. ulată în decursul nalt de prelucra-imi o ritmici-ortului, asigurînd zătoare a con-e cu beneficiarii
Intreprinderea ra ca unic furp-e pene la export n renume pe pia-zența masivă a în Europa occi-A., zone de con-trează posibilite-feri sortimente e pe piața mon-t grad de prelu-

te pînă în pre-bilitatea de per-ă a procedeeelor lucrare a pene-î asigurăm noi rt și sîm pre-dială cu produse le prelucrare, a-o contribuție în-rea în ritm sus-noastre națio-rea permanent-ale țării noastre

RUS
pop“ Timișoara

a Centrală
rificarea
rificurilor.
ura

VALORIFICAREA ELOR PRIN ORGANIZAȚIILE REPRINDERILE COOPERAȚIEI DE CONSUM

și punctele de achiziție a sînt prezente în toate comu-e din țară.
zarea achizițiilor de pene în ile din țară se urmărește să rjinul producătorilor pentru u ușurință a cantităților ce Pentru însușirea tehnicii de nicienii din acest sector au rații practice în fața produ-ultate obținute impun însă etodă de informare să fie lărgită. De asemenea, pentru operativitatea de producere a penelor, centrele de la dispoziția acestora cadre

Creșterea an de an a efectivelor de păsări în țara noastră a creat posibilitatea obținerii unor producții superioare de pene, urmarea extinderii valorificării acestui produs avicol.

Jumulirea pe viu a palmipedelor, localizată în anii trecuți numai în câteva localități din Ardeal și Banat, s-a răspândit în toată țara, tot mai mulți fiind crescătorii de păsări care și-au creat o sursă importantă de venituri din recoltarea și valorificarea penelor. Desigur, că pentru cei care nu au strîns pînă acum penele este greu să-și dea seama ce avantaje pot avea. Calculele ce rezultă din valorificarea penelor diferă de la o specie de păsări la alta și depind de modul în care sînt recoltate.

Dacă un crescător de păsări are în gospodăria sa 30 de găște albe pe care în perioada 15 mai — 15 septembrie le jumulește de trei ori, poate obține de la fiecare găscă circa 300 gr., deci în total 9 kg. Dacă s-a respectat modul de recoltare și penele sînt de calitate superioară, cu un conținut mare de puf, curate, ne-amestecate cu pene mari și fără corpuri străine, se pot obține la valorificare 80 lei/kg pentru penele provenite din prima jumulire a găștelor și 110 lei/kg pentru penele obținute din a doua și a treia jumulire. Rezultă că pentru 3 kg pene din prima jumulire va primi 240 lei, iar pentru cele 6 kg pene din a doua și a treia jumulire va primi 660 lei, deci în total 900 lei în decurs de 4 luni. Calculînd venitul realizat pentru o găscă rezultă că acesta este de 30 lei.

Dacă cele 30 de găște ar fi valorificate, fără a fi jumulite, la prețul de cumpărare al unităților achizițoare s-ar obține:

VENITURI DIN RECOLTAREA ȘI VALORIFICAREA PENELOR

30 găște × 3 kg bucata — 9 lei/kg = 270 lei, adică mai puțin decît valoarea penelor.

De asemenea, trebuie avut în vedere că găștele își asigură hrana în cea mai mare măsură pe pășuni, și izlazuri și bălți și că este mai rentabilă jumulirea lor decît o valorificare timpurie.

Rațele oferă și ele posibilitatea obținerii unor cantități importante de pene și corespunzător a unor venituri suplimentare. În situația cînd un crescător de păsări are 40 de rațe și le jumulește de două ori în perioada 1 iulie — 30 septembrie, poate obține de la fiecare rață circa 120 gr. pene, deci în total 4.800 kg. Valorificîndu-le se pot obține 35 lei/kg pentru penele din prima jumulire și 40 lei/kg pentru cele din a doua jumulire, deci în

total 180 lei, revenind pentru fiecare rață cîte 4,50 lei.

Desigur că sumele obținute pentru penele rezultate din jumulirea pe viu pot fi mai mari, atît la găște cît și la rațe, în funcție de cantitatea de pene ce se recoltează și de calitatea penelor valorificate.

Sacrificarea păsărilor pentru consumul în gospodărie poate aduce, printr-o bună recoltare a penelor, venituri care nu s-ar realiza dacă penele ar fi opărite și aruncate. De fapt, fiecare pană adunată și valorificată înseamnă un ban în plus în gospodărie. În general, de la păsările sacrificate se pot recolta cantități mai mari de pene decît în cazul jumulirii pe viu. În plus, pe lângă fulgi și puf, se obțin și pene mari de la coadă și aripi care nu trebuie aruncate ci păstrate separat. Pentru a ne da seama de valoarea acestei categorii de pene, este de ajuns de arătat că de la o găscă sacrificată se pot recolta circa 200 gr. pene. Valorificate, se pot obține în cazul cînd penele provin de la găscă gri 55 lei/kg., deci 11 lei pentru o găscă.

De la o rață sacrificată se pot obține prin jumulire circa 70 gr. pene. Valorificîndu-le, primim pentru ele 25 lei/kg.

Prețuri bune se pot obține și pentru penele de găină și curcă ce rezultă din jumulirea după sacrificare. Pentru aceste pene în cazul cînd sînt numai de culoare albă unitățile achizițoare plătesc 10 lei/kg., iar în cazul cînd sînt de diferite culori 7 lei/kg.

Penele mari de la aripi și coadă ce se recuperează numai de pe păsările sacrificate, pot fi valorificate prin unitățile și achizitorii cooperăției de consum. Pentru că aceste pene sînt considerate inferioare, ele neputînd fi folosite decît după o prelucrare specială a ficăreia dintre pene, prețurile variază între 0,25 lei/kg pentru penele din coadă de la găște și rațe, pînă la 3,50 lei/kg pentru penele din aripi de la găște și rațe.

Majoritatea gospodinelor cunosc faptul că la anumite perioade penele de țușe și plăpumi trebuie schimbate. Totuși, aceste pene, chiar inferioare calitativ, pot fi valorificate prin unitățile și achizitorii cooperăției de consum. Valoarea acestei categorii de pene variază în funcție de specia de păsări de la care provin și starea de uzură. Pentru penele din țușe, care provin numai de la găște albe, spre exemplu, se pot obține 50—60 lei/kg., pentru penele de găscă amestecate cu cele de rață se obțin 30 lei/kg, iar pentru penele amestecate, provenite de la toate felurile de păsări, se pot obține 11—15 lei/kg. Din exemplele de mai sus rezultă că păstrarea și prelucrarea penele pe viu și culori în obținerea unor prețuri superioare.

Exemplele arătate au avut ca scop să arate celor ce recoltează și dețin pene ce venituri pot realiza prin valorificarea lor. Orice pană are o valoare, mai mică sau mai mare, ca atare ea trebuie adunată și valorificată.

Pe lângă prețurile de achiziție stimulatorii, cei ce valorifică penele prin unitățile și achizitorii cooperativelor de consum beneficiază de avantajul procurării unor produse industriale la valoarea penelor valorificate. Astfel, achizitorii care cumpără pene oferă diferite produse industriale, ca: vase de bucătărie, bumbac fire țărănesc, fețe de masă din polietilenă, ciorapi de bumbac, textile fișii și capete, încălțăminte de cauciuc la preț redus, precum și alte produse ce sînt necesare în gospodărie.

Cunoșcînd toate avantajele ce se pot obține din valorificarea penelor, producătorii vor avea mai multă grijă de acest produs avicol ce prezintă o deosebită importanță pentru economia națională și totodată aducător de venituri suplimentare celor ce-l recoltează.

GH. MIHAILESCU

că personalul care sacrifică păsări e cointerestat în această operațiune cu 50 la sută din valoarea penelor recuperate.

Măsurile luate au determinat și primele rezultate atît în centrele specializate de valorificare a penelor cît și la cooperativele de consum. Am putea da exemplu în acest sens centrele Pencoap Iași, Botoșani, Tg. Mureș, Craiova, Calafat, Constanța, București precum și cooperativele de consum din județele Constanța, Galați, Tulcea, Vâlcea, Botoșani.

Cu toate aceste rezultate, se poate spune că nu s-a reușit decît în mică măsură să se mobilizeze posibilitățile existente. Conducerea cooperativele de consum, sub îndrumarea uniunilor județene au interesul și datoria să creeze toate condițiile producătorilor pentru realizarea unor venituri suplimentare prin valorificarea penelor, servindu-i în cele mai bune condiții, punînd la dispoziția acestora personalul tehnic de specialitate, care să le acorde sprijinul necesar.

Desigur că în cele de mai sus s-au arătat numai unele aspecte ale acestei activități. Ceea ce este de reținut pentru producătorii și pentru cei chemați să le stea la dispoziție pentru valorificare, este faptul că această avuție a economiei noastre nu a fost valorificată la nivelul posibilităților. Nu trebuie precupețit nici un efort, pentru a îmbunătăți rezultatele în acest sector de activitate.

IMPORTANȚA SORTIMENTULUI ȘI CALITĂȚII ÎN VALORIFICAREA SUPERIOARĂ A PENELOR

În activitatea de valorificare a penelor, sortimentul reprezintă sursa ce are proveniența, adică de la păsările jumulate pe viu, de la păsările sacrificate sau din perne și plăpumi, iar calitatea este determinată de conținutul de puf al penelor, starea lor de curățenie și umiditate, prezența sau lipsa de pene necorespunzătoare, ale produselor ce le depreciază sau a insectelor. Realizarea unor sortimente și calități superioare de pene depinde numai de cel ce le recoltează. Din punct de vedere al importanței și valorii, puful și fulgii sunt importanți sortiment marli.

Importanța sortimentului rezultă clar din faptul că în timp ce pentru 1 kg pene albe de gîscă calitatea I se obține 100 lei/kg pentru aceeași calitate de pene gri de gîscă se obțin 65 lei.

Prezența unei cantități oricît de mici de pene provenite de la păsări sacrificate într-o cantitate de pene rezultate din jumulirea pe viu duce la deprecierea celor din urmă și deci la obținerea unui preț inferior. De exemplu, pentru 1 kg pene de rață colorată, calitate superioară, provenite din jumulirea pe viu se obțin 40 lei, pentru același sortiment de pene provenit de la rațe sacrificate se obțin 25 lei.

Iată dar, ce importanță prezintă clasarea penelor de la începutul recoltării pe feluri de păsări, culoare și proveniență.

Calitatea prezintă o importanță și mai mare în stabilirea prețurilor de cumpărare. Pentru a fi clasificate la calități superioare, sortimentul trebuie să conțină numai fulgi și puf în stare curată, moi și elastici. Penele nu vor fi sparte, umede, mucăgăite, cu mirosuri străine, să nu conțină pene mari de la aripi, de la coadă și de pe pulpe, precum nici corpuri străine ca: praf, nisip sau insecte. Prezența în procente chiar mici a unor pene necorespunzătoare duce la clasarea cantității de pene la o calitate inferioară.

De exemplu, la penele gri de gîscă, calitate superioară al căror preț de achiziție este de 75 lei/kg nu se admit pene sparte, pene atacate de molii și reziduuri naturale mai mult de 25 la sută. În cazul cînd aceste condiții nu sînt asigurate, penele se clasează la o calitate inferioară. Astfel, prezența în cantitatea de pene gri de gîscă a penelor sparte în procent de numai 1 la sută, a penelor atacate de molii în procent de 2 la sută, a penelor de rață colorată în procent de 3 la sută și a penelor pătate în procent de 5 la sută, atrage după sine clasarea lotului respectiv de pene de gîscă gri de calitate a III-a cu un preț de numai 45 lei/kg.

Păstrarea penelor din jumulirea pe viu, separata ce le provenite din recoltarea după sacrificare, este importantă, întrucît calitatea este inferioară, iar prețurile variază mult între ele. Dacă într-un sac cu pene de gîscă gri provenite din jumulirea pe viu și pentru care se pot obține 80 lei/kg introducem pene de gîscă gri însă provenite din jumulirea după

sacrificare, prețul penelor se diminuează, putîndu-se obține doar 65 lei/kg.

Calitatea determină stabilirea prețului și la penele întrebunțate în perne și plăpumi. Dacă, de exemplu, se valorifică o pernă care conține pene provenite de pe gîște albe cu un conținut de puf de 16—17 la sută fără pene tari de la aripi și coadă, precum și pene de la alte specii de păsări, se pot obține 55 lei/kg, cu condiția să nu aibă pene atacate de molii mai mult de 5 la sută, pene de rață mai mult de 3 la sută și reziduuri naturale mai mult de 1 la sută. Dacă aceste pene se amestecă cu pene de rață în cantitate mare, cu pene atacate de molii și pene de găină, prețul de cumpărare scade la 20 lei/kg.

Pentru a se putea obține prețuri bune pentru penele ce se recoltează atît prin jumulirea pe viu cît și după sacrificare, este necesar ca penele să înlăunțască următoarele condiții generale de calitate:

- să fie moi, elastice și să nu 'ormeze gheme;
- să fie ușoare, fără corpuri străine ca praf, ciment, nisip, var, sare etc.;
- să nu fie umede, adică atunci

cînd se iau în mînă și se aruncă în sus să cadă ușor;

— să nu aibă mirosuri sau tîja ruptă;

— să nu fie atacate de molii și să nu conțină insecte;

— penele din prima jumulire pe viu a gîștelor sau a rațelor să nu fie amestecate între ele și nici cu cele provenite din a doua sau următoarele jumuliri, pe viu;

— penele din jumulirea pe viu să nu fie amestecate cu pene provenite din jumulirea după sacrificare sau cu pene din perne, chiar dacă sînt ele de la același fel de pasăre;

— penele să fie păstrate pe calorii, cele albe separat de cele colorate;

— să nu se amestece între ele penele de la gîște, rațe, găini și curci.

O cantitate de pene poate fi foarte bună în momentul recoltării, însă dacă nu se respectă condițiile de ambalare și păstrare, ele se depreciază micșorîndu-și valoarea. Cunos-cînd condițiile de calitate precum și modul de păstrare, cei ce obțin pene vor putea să-și asigure o valorificare superioară a penelor.

C. RĂDULESCU

CARACTERISTICILE PRINCIPALELOR SORTIMENTE DE PENE

cel puțin 16 la sută. Penele vor fi curate, fără urme de murdărie, praf, singe sau paraziți. Se admit numai pene noi, neîntrebunțate. În acest sortiment nu sînt admise: penele tari de la aripi, de la coadă și de pe pulpe, penele de la alte specii de păsări, pene de la rațe sacrificate, pene din perne, pene atacate de molii, pene nedezvoltate complet. Prețul de achiziție este de 40 lei/kg.

În grupa penelor întrebunțate, cele mai importante sortimente sînt:

- Rupf I A Superior, care cuprinde pene puțin întrebunțate, provenite de la gîște albe, neîndopate și neîngrășate, cu un conținut de puf de 17—18 la sută. Penele sînt de culoare albă, avînd caracter de pană nouă și provin în majoritate din perne. În acest sortiment nu sînt admise: pene tari de la aripi și de la coadă, pene de la alte specii de păsări, pene atacate de molii etc. Prețul de achiziție este de 60 lei/kg.

- Mittel superior, cuprinde pene uzate în mare măsură provenite din perne. Sortimentul cuprinde pene de la toate speciile de păsări, indiferent de culoare. Penele de gîscă și rață sînt în proporție de 50 la sută. Se admit în acest sortiment: pene tari de la aripă și de la coadă, mai mult de 10 la sută pene noi de găină sau curcă, mai mult de 4 la sută pene atacate de molii, mai mult de 50 la sută pene uzate de găină și curcă și mai mult de 3 la sută reziduuri... Prețul de achiziție este 15 lei/kg.

Sortimentele descrise mai sus cuprind calitățile superioare pentru care pot fi primite cele mai mari prețuri la sortimentul respectiv. Desigur, cei ce dețin și recoltează pene au tot interesul de a obține sortimente de calitate cît mai superioară, în vederea obținerii prețurilor maxime.

C. TOADER

I. HERBERESCU

În rețeaua de unități ale întreprinderii PENCOOP pentru valorificarea penelor, se situează și Centrul de achiziție pene din București care își desfășoară activitatea pe raza județelor Ilfov, Prahova și Buzău. Pentru cuprinderea unui volum cît mai mare de pene, la baza activității a stat munca de propagandă desfășurată în rândul crescătorilor de păsări, în cooperativele agricole de producție și în întreprinderile agricole de stat. În acest scop Centrul de pene București a fost încadrat cu un număr de 9 achizitori permanenți și 22 achizitori sezonieri, care în deplasările lor la domiciliul producătorilor le dau explicații asupra veniturilor ce se pot realiza din valorificarea penelor, urmarea jumulirii pe viu a palmipedelor și a strîngerii penelor de la păsările sacrificate.

Rezultatele acestei activități au fost an de an tot mai bune. Astfel, dacă în

DIN EXPERIENȚA ȘI ACTIVITATEA UNUI CENTRU DE ACHIZIȚIE A PENELOR

anul 1964 s-au achiziționat 40 000 kg pene, printr-o mai bună organizare și cu producători s-a reușit ca în anul 1967 să se achiziționeze o cantitate de 50 500 kg pene, iar în anul 1968 s-a prevăzut a se realiza 64 000 kg pene, deci cu circa 28 la sută mai mult decît în anul trecut.

O atenție deosebită s-a acordat extinderii activității de jumulire pe viu a palmipedelor (gîște și rațe) în rândul crescătorilor de păsări, îndeletnicire puțin răspîndită în zona de activitate a Centrului București. Rezultatele obținute

pină în prezent dovedesc că se pot obține cantități tot mai mari din aceste pene de calitate superioară. Astfel dacă în anul 1964 s-au achiziționat 3 200 kg pene de gîscă și rațe provenite din jumulirea pe viu, în anul 1968 s-au achiziționat 6 500 kg.

Totodată, în atenția Centrului de pene București a stat și preocuparea pentru aprovizionarea celor ce valorifică pene cu diferite produse industriale ca: vase de bucătărie, bumbac fire, sandale populare din cauciuc, fiști și capete de textile, fețe de masă din polietilenă, basmale, cio-

rapi de bumbac etc. Este elocvent că în timp ce în anul 1964 valoarea produselor industriale distribuite a fost de 800 000 lei, ea a crescut în anul 1967 la 1 300 000 lei, iar pentru anul 1968 se prevede a se distribui produse industriale în valoare de peste 1 800 000 lei.

Activitatea Centrului de pene București se va axa și în viitor pe extinderea jumulirii pe viu a palmipedelor, o cale sigură pentru cuprinderea unor cantități sporite de pene de calitate superioară.

DE ZIUA RECOLTEI

Toamna, anotimp al culesului, al nuntilor, belșugului și veseliei, cîntat de rapsozi anonimi, de poeți și scriitori, constituie și pentru prahoveni un bun prilej de trecere în revistă a succeselor dobîndite pe ogoare. A fost un an greu. Seceta îndelungată a pus la grea încercare hărnicia și priceperea lucrătorilor de pe ogoarele județului. Dar țărani cooperatori, specialiștii și mecanizatorii, minuiind cu pricepere mijloacele puse la îndemîna de partid și guvern, au reușit să facă față cu succes vitregiei naturii, dovedind, prin producțiile obținute, superioritatea agriculturii noastre socialiste. La Urlați, bunăoară, membrii cooperatori au obținut peste 2 600 kg grîu la hectar în medie, iar la struguri producția se ridică la mai mult de 6 000 de kilograme. La Brătășanca, producția de porumb irigat obținută de cooperativa agricolă a fost de aproape 5 000 kg boabe. Bună este și producția de legume. Acestea sînt faptele, și nu sînt singurele

ÎN JUDEȚUL PRAHOVA

eu care gospodarii de pe frumoașele meleaguri prahovene întîmpină marea sărbătoare de toamnă, „Ziua recoltei”.

În prezent se dă bătălia recoltării culturilor și pregătirilor pentru însămînțări. Țăranii cooperatori, specialiștii și mecanizatorii lucrează pe ogoare, în vii și livezi cu aceeași hărnicie pentru asigurarea recoltei viitoare. La Aricești, cooperatorii semănau ultimele hectare cu orz pentru masă verde, erau pe sfîrșite cu recoltarea porumbului și erau pregătiți pentru a începe însămînțatul grîului. Aceeași situație am găsit și la Filipeștii de Pădure, la Brătășanca și în alte localități.

Sărbătoarea recoltei va fi cîntită așadar cu realizări demne de laudă. Ele vor fi prezentate în expozițiile agricole cu vinzare din comune, din centrele muncitorești: Cîmpina, Mizil, Vălenii de Munte, Băicoi și altele, în Piața Centrală a municipiului Ploiești. Succesele vor fi evidențiate în cadrul serbărilor ce vor avea loc. Manifestările culturale-artistice și sportive, horele și balurile, bucuria și voia bună vor sublinia continuitatea păstrării și îmbogățirii obiceiurilor și tradițiilor moștenite de la bunii și străbunii noștri.

D. SITNEANU

BILANȚ BOGAT

VICTOR NEGOIȚĂ, vicepreședinte al Uniunii C.A.P. Constanța, conturează imaginea bogăției de bucate agricole din această zi prezentate ca o încununare a strădaniilor de un an întreg a lucrătorilor agricoli din cuprinsul județului.

— 12 cooperative agricole de producție (unele bine cunoscute cititorilor ca Palazu Mare, Coba-

din, Cogealac, Viile Noi) vor amenaja standuri cu produse agroalimentare. Vor fi decernate premii cooperativelor fruntașe. C.A.P. Cobadin de 3 ani deținătoare a premiului I pe țară la producția de grîu nu și-a desmințit nici acum faima. De pe 1 010 hectare a realizat, cu toată vitregia climatului din acest an, 4 039 kg la hectar. Locul II îl deține Siminocul cu 3 019 kg la hectar. Răsplătirea acestor unități și ale altora va fi unul din momentele solemne ale zilei.

Ziua recoltei va fi însă precedată și de acțiuni menite să mobilizeze țărănimea cooperatistă pentru efectuarea în cele mai bune condiții și la termen a lucră-

rilor agricole în această perioadă și a stringerii producției la culturile târzii.

La municipiul Constanța ca și în orașele Medgidia, Hirșova, Cernavodă, Mangalia, Năvodari, Ziua recoltei va constitui un prilej pentru o bună aprovizionare pentru iarnă a populației, prin valorificarea unor însemnate cantități de legume, fructe și alte produse agroalimentare și industriale. În orașele amintite, se vor amenaja expoziții-tîrguri unde cooperativele agricole, întreprinderile agricole de stat, unitățile comerciale și ale cooperativei meșteșugărești își vor da mina pentru a pune la dispoziția oamenilor belșugul de produse ale acestei toamne.

PE MELEAGURI DÎMBOVIȚENE

Numeroase expoziții de produse agricole și vegetale organizate de Ziua recoltei vor prileji o trecere în revistă a succeselor obținute de hărnicii țărani cooperatori din comunele dîmbovițene.

Printre bucuriile cu care membrii cooperatori din Tîrgoviște

întîmpină Ziua recoltei este și aceea că sectorul legumicol a dat, în primele șapte luni ale acestui an, un venit de 2 619 836 lei urmînd ca pînă la sfîrșitul anului să se mai realizeze încă patru milioane lei.

Cei din Crovu și Pitaru se vor putea mîndri cu faptul că în pofida condițiilor climaterice nefavorabile din acest an au reușit să obțină la grîu o producție cu peste 500 kg la hectar față de cea planificată.

Bucuriile nu sînt însă stîrnite și bazate numai pe argumente bilanțiere ci și pe temeinicia pers-

pectivelor de viitor ce se deschid acestui județ. Bazinul pomicol, în cadrul cooperativelor agricole de pe valea Dimboviței, va fi considerabil mărit prin plantarea pînă în anul 1970 a unei suprafețe de 2 400 hectare cu meri și peri.

Ziua recoltei va marca și o îmbunătățire a aprovizionării populației de la orașe cu legume și fructe. Faima gustoaselor și aromatei fructe din județul Dîmbovița va fi reprezentată și la marile tîrguri din București, unde se vor trimite 40 tone de mere, prune și pere.

Așa cum macaralele domnă cvartaturile de locuințe în devenire, cum grederile și screperile insuflesc peisajul șantierelor iar tractoarele populează necuprinsul cîmpiei, tot așa ne-am obișnuit cu prezența în luncile rîurilor a draglinelor — aceste girafe de tip industrial, folosite cu mare randament la scoaterea nisipului și pietrișului destinat construcțiilor. Spre șantierul de exploatat balastul se amenajează tot mai multe drumuri. Cooperativele agricole sînt tot mai solicitate de către diverse întreprinderi în sensul deschiderii unor asemenea șantiere. Este nevoie de balast în cantități crescînde, nimic mai firesc în condițiile avîntului pe care îl înregistrează construcțiile edilitare și rutiere.

Intr-un asemenea cadru natural transformat peste noapte în șantier, am asistat, în satul Podul Olt din Țara Birsei, la spectacolul impresionant al împingerii Oltului într-o albie nouă, conformă cu vrerea și cerințele omului. Satul amintit aparține de comuna Hărman și este situat sub cel mai sudic dintre meandrele pe care Oltul le descrie în cîmpia de la picioarele arcului carpatic. În acest punct, mai precis în dreptul bornei 438, Oltul distrusese în decurs de cîțiva ani o parte din terenul agricol, amenințînd în continuare, prin eroziunea malului drept, alte suprafețe. Ba mai mult, primăvara, cînd debitul rîului era în creștere, se produceau inundații care primejduiau nu numai culturile, dar și locuințele cooperativelor agricole.

Cînd întreprinderea de construcții industriale și montaje Brașov s-a adresat cooperativei agricole Hărman cu cererea de a i se aproba deschiderea unui șantier de exploatare a balastului la borna 438, conducerea acestei unități cooperatiste s-a gîndit cu toată seriozitatea dacă să aprobe și în ce condiții. Președintele Ioan Girceag a ținut cererea „în evidență” cîteva zile, fără a da un răspuns reprezentantului

Sub cupa draglinelor

întreprinderii. Cooperatorii agricoli se întrebau dacă prin excavările ce urmau a fi făcute nu s-ar fi ajuns la o șubrezire și mai accentuată a malului, fapt care ar fi sporit desigur pericolul eroziunii și al inundațiilor. În sfîrșit, între cele două părți a fost încheiată o minută cu clauze care prevedeau ca întreprinderea să folosească pînă la punctele de exploatare numai drumurile stabilite, să le întrețină în cea mai bună stare, să consolideze malul și să nu depoziteze balastul decît în perimetrul indicat ca nefolosibil pentru agricultură.

Analizîndu-se situația la fața locului, s-a ajuns la o soluție și mai bună. Specialiștii au depistat

un fel de prival, o albie mai veche a rîului. Prin dirijarea apei pe fosta albie și prin consolidarea malului ei drept s-a suprimat cotul de la borna 438, s-a cîștigat teren și s-a înălțurat pentru lotdeauna primejdia erodărilor și revărsărilor. Astfel, s-a ajuns la o adevărată modificare a geografiei acestor locuri. Încurajați de reușită, specialiștii plănuesc pentru următorii ani suprimarea întregii bucle descrise

de Olt între Hărman și Prejmer, operație prin care s-ar readuce în circuitul agricol aproximativ 40 hectare de teren.

Iată dar ce înseamnă buna colaborare dintre o unitate agricolă cooperatistă și o unitate industrială. Am întîlnit însă și cazuri cînd terenul agricol are de suferit de pe urma exploatării nejudicioase a materialului de construcție. Urmările unei asemenea exploatări nejudicioase a balastului le-am văzut pe terenurile cooperativei agricole Vințul de Jos, județul Alba. Mașinile Șantierului 504 Sebeș, aparținînd de Trustul de construcții nr. 5 Brașov, nu au respectat drumul stabilit, ci și-au croit cale, în mod abuziv, peste

pășunea irigată a cooperativei agricole. Au fost depășite și rampele delimitate pe malul Mureșului, depozitîndu-se balastul pe pășune sau făcîndu-se excavări de-a dreptul în covorul de iarbă. Pentru a bara calea mașinilor puse pe distrugere, cooperatorii agricoli au săpat șanțuri sau au ridicat bariere. Totul s-a dovedit inutil. Șanțurile au fost astupate peste noapte, barierele doborîte. Degradarea sau distrugerea completă a covorului de iarbă pe unele trupuri de pășune înseamnă pentru cooperativa agricolă daune, lucrări suplimentare de discuit și arat, reînsămînțări, vagoane de masă verde pierdute, bani cheltuiți prin zecăci, deoarece cooperativa agricolă s-a adresat justiției.

Oare nu ar fi fost mai bine și mai cu folos ca Trustul de construcții nr. 5 din Brașov, de care ține Șantierul 504 Sebeș, să fi făcut un schimb de experiență cu întreprinderea brașoveană care a lucrat la Hărman și să fi învățat cum trebuie exploatat balastul, pentru ca părțile interesate să fie mulțumite și să tragă un cîștig? Altminteri, se impune cel de-al doilea sens, nedoriți de balast-povară, iar cupele draglinelor nu sînt în nici un caz puse să excaveze pentru a-l scoate la iveală.

NICOLAE CULCEA

SATUL

NATAL

Întrebe cine o vrea și-o să găsească în sate bătrini care nu și-au părăsit niciodată vatra. Orașele erau ceva de peste lume. Ca să pornească într-acolo trebuia curaj. Și, ca să aibă curaj, trebuiau bani. Și ca să aibă bani...

1163 de oameni din Nucet-Dimbovița se călătoresc de ani de zile spre Tîrgoviște, spre București, spre Pitești sau Pucioasa. 1163 de oameni văd zilnic fabrica, orașul și transportă cu ei acasă un mare volum de impresii.

— Nevastă, am văzut la Tîrgoviște o garnitură de mobilă, cum nu se mai află.

Și femeia, ascultînd descrierea vede de acum mobila așezată în casă. Și nu trece mult și o aduc. Iar în sat pătrund treptat, în două sute de case, garnituri de mobilă scumpă în jurul a 10.000 lei. (Informația o deținem de la Ion Sîiu, secretarul consiliului provizoriu comunal). Frații Ion și Grigore Brătîlă aduc de la București elemente de arhitectură exterioară. Le notează cum se pricepe, vorbesc cu meșterul constructor din sat care se vede siluit să lăsa din tiparul lui obișnuit și în fața caselor apare, sprijinit pe colanade, peronul de la intrare.

Cei care lucrează în oraș sînt cărăușii influențelor urbane.

— Priviți-i în zi de sîrbătoare cum se îmbracă. N-o să-i deosebiți de orașeni, — reflectă tot Sîiu. Este un semn al emancipării vizibil în straie. 126 de televizoare și cîteva sute de aparate de radio sînt semnele emancipării cuprinse în dorința de informare. Mai puneți comerțul și cartea și călătoriile și schimbul de vizite și satul o să apară, așa cum și este de fapt, deschis și primitiv pentru tot ce înseamnă viață modernă. Fiindcă aceasta este acum chiar dorința intimă a celor născuți și trăiți aici și care reprezintă la un loc esența schimbărilor.

Constantin Buturugă, președintele al cooperativei agricole, a înțeles bine tendința aceasta a orientării spre industrie. Îmi place să ascult cum o explică:

— Cine altul decât nu satul este izvorul de brațe de muncă pentru industrie? Mecanizarea lucrărilor îngăduie deplasarea de forțe către oraș. Dar oriunde ar lucra ei nu uită de satul natal. Fiindcă unde este satul le este familia...

— Sentimentul acesta de atașament față de sat cum îl concretizează în fond? — îl întreb pe Buturugă.

— Îndeplinindu-și îndatoririle cetățenești și morale care le revin ca locuitori ai satului.

Ne aflăm prin urmare la categoria celor care au părăsit agricultura optînd pentru munca la oraș. Categoria are, după cum s-a văzut, o anumită psihologie. În contact cu formele avansate de muncă și viață, ei fac tot timpul comparația cu climatul rural, străduindu-se să-l îmbogățească și să-l perfecționeze. Orașul le oferă o mare gamă de surprize. Și omul alege din toate ce-i bun, ceea ce-i trebuie și-l aduce la el acasă. Făcînd acest lucru se șlefulește.

— Cînd eram mic — spune Ene Constantin, directorul școlii agricole, originar de aici din Nucet — pășteam vacile cu Nicolae Matei. Greu am recunoscut în el puiul de țaran cînd l-am auzit vorbind la o adunare populară la care se votau sumele pentru electrificare. M-a încîntat limbajul și felul cum își ordona ideile și țînuta. De 20 de ani lucrează la Uzina Metalurgică din Tîrgoviște. Matei Vlada e de 15 ani la uzină. Acasă interiorul și l-a amenajat în cel mai curat stil orașenesc.

Tată însă că între cei care călăto-

resc se află și „semimigratorii”, cum îi numește tot Ene Constantin. Din punct de vedere sufletesc „semimigratorii” s-au îndepărtat de sat fără să se fi încorporat în altă colectivitate. Ei și-au uitat îndatoririle civice. Cei de la consiliul comunal își pot arăta o lungă listă compusă din persoane care de trei ani n-au plătit contribuția voluntară, deși au subscris la ea. Aleg la întimplare două nume, Radu Pană și Gheorghe Niță, ai căror copii merg la școala nouă, ridicată nu din banii lor, ci ai celor care și-au achitat contribuția.

— Mijloace de constringere aici nu sînt, doar numai conștiința, spune secretarul consiliului și face un gest de nemulțumire, pe care ar fi fost bine să-l vadă rău platnicii.

Decizia de satul natal nu e lipsită de consecințe de ordin moral. Unii, luînd drept semn al superiorității faptul că se duc zilnic la oraș, își privesc consătenii de sus. Aceasta este prima încălcare a bunei cuviințe. A doua, e îmbrăcămîntea deșănțată și în general moda orașenească luată cu lopata, mai ales de tineri, și etalată cu dispreț în văzul sătenilor. Ni se dau două exemple, clasice: tinerii Micu și Chirică. A treia încălcare este actul direct de ultragiu. Unul îl injură pe fostul lor profesor. I se spune: „ăi mic al lui Turcu”, Turcu fiind tatăl. (Poate c-o fi uitat). Pe „ăi mic” îl cheamă Nicolae și are de acum faimă ciștigată de scandalagiu.

— De ce nu-i citează la stația de radioficare? — îl întreb pe Ene Constantin.

— Fiindcă o așteaptă pe opera-toare în uliță și-o „apostrofează”. (Pentru felul cum știu ei să „apostrofeze”, termenul ni se pare dulce).

— Dar dacă ați fi, să zicem, dumneavoastră purtătorul de cuvînt al moralei lezate, tot așa ar face?

— Nu, n-ar mai avea curaj.

Și cîdem de acord să nu mai fie amendă leac pentru abateri, ci darea în public de către persoane cu autoritate deplină. Fiindcă mai sînt cazuri. Vasile Anghel, care lucrează la C.F.R., Cristache Dumitrache de la uzina de utilaj petrolier, Marin Buturugă de la întreprinderea „Combustibilul” din Tîrgoviște.

Pe cei mai mulți cînd vin acasă, aduși din patru vînturi de mașinile fabricilor, îi așteaptă consătenii cu o întrebare devenită foarte obișnuită și care spune tot: „Ce mai nou pe la oraș?” Și tot ce e nou se înțelege din vorbe, se vede în gesturile și în purtările lor. Și în fiecare zi transportul acesta de influență orașenească pătrunde adînc în viața satului.

V. TOSO

Satul Sebeș, cu
muna Șeuș, Județul
Bistrița

A V E M
O Ț A R Ă

Avem o țară veche ca o vatră
Și-un viitor în aur îmbrăcat
Sub luna noastră, ca un sloi de piatră,
E-o Prahovă subțire orice fată
Și fiecare tînar e-un Carpat!

Mătuși de-argint, ca-n pagini de baladă,
Cu ani cărunți în plete, blînzi uncheși,
Hrisov de Domnitori avem în ladă,
Iar pruncii puși pe carte și pe sfadă,
De drag să-i vezi în sourtele cămeși.

Cînd vara s-a lăsat, cînd e spre seară,
Din floarea dulce-a codrilor de lei
Vine-o mireasmă sfîntă ca de ceară.
Atîta-neo de grîne și seară,
Atîta poame, nuci și pepeni grei.

În fier, sub steaguri moi, adînci,
duioase
Soldații dirji ne-sînt atît de dragi.
Prin țarinile noastre somnoroase,
Țîșnește singe viu și dai de oase,
O brazdă mai adîncă dacă tragi.

Străbunii sînt, slăvitele obrazuri —
Cuprinsu-acest de țară, cît îi știm,
Cu umerii, cu pieptul sînd, zăgazuri,
Ei l-au ținut cu aspre, mari necazuri,
Noi să-l păstrăm în vecl, să-l înflorim

N. CREVEDIA

Vi-l prezint
pe tata

OANCEA

fiindu-și cu o emoționantă devoțiune propria-i deviză adoptată cînd era adolescent: „Muncii, cetii, călătorii”. Primul război mondial l-a prilejuit o excursie dramatică, prelungită pe durata a patru ani, din Boemia pînă pe țărmul Adriaticii și din Tirolul italian pînă în Galiția. În anul 1929 a început editarea bilingvului „Vasiova”, fără nici o lețale subvenție, ducînd-o pe umerii săi, solitar și încăpățînat timp de aproape două decenii. Nu e învățător în Banat, bătrîn, care să nu fi fost o cîștigător pasionat al acestei reviste. Nu e sat în care „Vasiova” să nu fi pătruns, ca un triumf al celui mai romantic și înflăcărat amatorism literar care mi-a fost dat să-l cunosc vreodată. Tata Oancea a scris peste cinci mii de poezii, din care a publicat în propria-i revistă, după murtisirea sa, numai 987 de poezii. Această uriașă

producție de poligraf entuziast, chiar dacă nu are genialitate artistică, are genialitatea obstinatiei, mirajul și nostalgia pe care Tata Oancea le-a purtat în suflet o viață întreagă, netulburat și candid ca un copil de-o puritate floreală. Acum cîteva zile, cînd l-am vizitat la Vasiova, l-am găsit în grădină, trîgînd virtos cu coasa, deși are 87 de ani. La mirarea mea să-l găsesc muncind, mi-a spus cu un aer de profet inspirat: „În ora-n care ai dormit / În ora-n care n-ai muncit / În ora-aceea n-ai trăit!”

Dar Tata Oancea nu e numai poet, ci și pictor, sculptor în lemn, grădinar, colecționar de petrografie, bibliofil și filozof oral, depozitarul unui tezaur de înțelepciune pe care, în amestecul său straniu de pragmatism și candoare nealterată, îl dăruie cu vrea să-l asculte și cui îi trece pragul. De pildă, despre o fotografie a sa, făcută prin 1895, îmi spunea: „asta a fost... ieri. Viața-i atît de scurtă, încît trebuie s-o dublez muncind mult și pierzînd eu somnul numai 3-4 ceasuri pe noapte”.

Cititori, cînd aveți prilejul, abateți-vă din drum la Bocșa Vasiovei și întrebați de Tata Oancea. Pentru mine, care-l cunosc de cînd eram copil, acest poligraf genial prezintă pitorescul și atracția unui obiectiv turistic fără egal. După ce-l veți cunoaște așa va rămîne și pentru dumneavoastră. Cu acest Matusalem din Bocșa Vasiovei, muzele s-au jucat într-un chip grațios și plin de candoare. El este un Cilibi Molse bănățean. Să înțelegi și să cunoști un astfel de om în veacul douăzeci, asta îți dă sentimentul cuceritor că tu însuși bați un record de longevitate, că ai implinit, scandînd versuri și trîgînd cu coasa, o sută de ani...

PETRU VINTILĂ

M • E • D • A • L • I • O • N

CONSTANTIN TĂNASE

„Marele Tănase, cel mai popular și mai iubit dintre actorii țării nu mai este. El a murit azi dimineață.”

Curvenele acestei pline de un imens regret au fost rostite de prim-ministrul dr. Petru Groza în ziua de 29 august 1945, la deschiderea Congresului Uniunii sindicatelor de artiști, scriitorii și ziariștii ce aveau loc în sala Studio a Teatrului Național din București.

Anii au trecut de atunci mulți, dar ei n-au putut șterge amintirea vie a omului și artistului care a fost admirabilul Constantin Tănase.

Intemeietor al teatrului permanent de revistă din țara noastră, conducător și animator al companiei „Cărăbuș” — companie care a reușit să rivalizeze cu teatrele similare de anvergură din străinătate — el constituie, prin întreaga sa activitate, mereu o pildă minunată atât pentru artiștii viștinci, cât și pentru cei tineri.

Născut la 5 iulie 1880 în orașul Vaslui, Tănase a deprins — așa cum el singur povestea — încă din primii ani ai vieții cîntecul, jocul și versul românesc de la mama lui care-i vor-

căpitan de haiduci” sau „Constantin Brincoveanu” în care deținea rolurile principale. După terminarea liceului și înainte de a-și începe stagiul militar, Tănase a fost învățător în comunele Hîrșoveni și Cursești de lângă Vaslui, îndeletnicire aparent fără vreo legătură cu viitoarea lui profesiune, care i-a format însă de timpuriu personalitatea.

Discipol strălucit al lui Constantin Nottara, el a jucat pe scena Teatrului Național, iar apărut deopotrivă în operetă și chiar în operă, dar conservarea i-a adus-o fără îndoială revista. Personajele jucate de el constituie o veritabilă cronică a epocii în care a trăit. Cu verva și umorul său, cu arta sa inimitabilă, Tănase persifla, în cupletele sale, nedreptățile sociale, spunînd cu aplomb oful cetățeanului obidit din acele vremuri. Publicul, marele public, care-l aplauda frenetic la scenă deschisă, îl numea „artistul mulțimii”. La rîndul său, Tănase a manifestat întotdeauna față de public sentimente de adîncă stimă și considerație. Indiferent dacă juca într-un oraș mare sau într-o localitate mică — și Tănase efectua cu ansamblul său turnee pînă în cele mai îndepărtate cătune ale țării — depunea aceleași strădanii pentru ca spectacolele prezentate să se desfășoare în condiții cât mai bune.

Marele comic a dus pînă departe, peste hotare, faima teatrului satiric muzical din țara noastră. Compania „Cărăbuș” pe care a înființat-o și a condus-o cu strălucire a reprezentat o adevărată epocă în teatrul românesc. Iar acest neîntrecut distribuitor de veselie care a fost Tănase a devenit — și pe bună dreptate — decanul revistei noastre. Umorul lui suculent avea farmec nu numai pe scenă, dar și în viață. „Sal'tare Mitică. Sal'tare”, cu aceste cuvinte își întîmpina neuitatul artist admiratorii, prietenii, cunoscuții și necunoscuții, iar cînd te despărțea de el simțea cum ai inhalat pe nesimțite o puternică doză de voie bună și optimism.

Militînd neconținut pentru ridicarea pe o treaptă superioară a teatrului nostru, Constantin Tănase a slujit cu dragoste și devotament a plin de peste patru decenii românească, călăuzind totodată pașii pe făgașul greu dar luminos al artei, unui număr mare de actori, mulți dintre ei aflați astăzi în rîndul interpretilor fruntași.

SANDU NAUMESCU

La gherghef

CARNET DE SCRITOR

Fiecare sat își are poveștile lui, păstrate ca o istorie orală, un curs original predat în serile de șezătoare, la moară, în zile ploioase de toamnă cînd oamenii se string sub un acoperiș. În cîmpie ca și-n alte părți, satele sînt o nesfîrșită sursă de intîmplări și mai însemnate și mai mărunte. Ele se deosebesc, nu mult uneri, de la sat la sat, nu mult zic, dar îndeajuns ca să-i contureze fiecareia propria fizionomie.

Căutam întotdeauna anecdoticul, fabulația acestor istorisiri, descoperînd mai tîrziu adevăratul lor farmec. Iar acesta nu se rezuma la întîmplarea cutărui bade Toader la tîrg, pe cîmp, în armată — mai ales — în război, la desfășurarea epică în sine. Ci felul de a povesti, la faptul că nu toți povestitorii se bucurau de aceeași atenție. Unii dintre ei, însă, vrăjeau în adevăratul înțeles al cuvîntului. Ți se părea că totul se însuflețește, o simplă călătorie se transformă într-o palpitantă aventură. Știam că nu e pentru cămașă dată povestea, că s-a mai depănat întîmplarea cu lupii și tetea Simion din Rîturi sau peripeziile vecinului nos-

tru, mușcat de-un ciine turbat, ascultam răpiți episoade dramatice, urmate de altele, savuroase, glumețe. Asemenea poveștitori se bucurau de-o faimă deosebită, se afla dinainte că

ZVONURI DIN CÎMPIE

II

vor povesti într-o seară anume, casa omului se umplea pînă-n tindă, copiii tremurînd de emoție se-nghesuiau în fundul patului. Urmăream cum cel așteptat își îndeasă pipa cu tutun de foaie, cum sare un flăcău să-i aducă jar, numărăm pufăiturile mulțumite ale moșneagului, iar după ce tușea înăbușit se lăsa dintr-o dată liniștea. Acuma știu că farmecul, vraja cuceri-toare izvorau din talentul albit bărbat cu părul albul. Nu era nici cel mai înțelept, nici cel mai priceput țaran. Stă-

care poate era inconștient și nici nu trăgea vreun folos pentru sine, în afara unui pahar două și jarul de aprins pine. Nu-l ținea pentru sine, umplea serile de iarnă, prin el istoriile uitate reinviau, născocind altele noi, compoștînd un depozit. Mi-aduc aminte iarăși cum învățătorul din sat culetea șezătorilor, scoțînd din buzunar o cărțuție și, în tăcerea deplină, mințile și inimile erau cucerite de poveștile lui Creangă, Ispirescu, Slavici, I. Pop Reteganul.

Multe, foarte multe s-au schimbat în sațele acestea împrăștiate printre dealuri sub cerul sur al toamnei. Mă gîndeam însă, cercetînd fișe de cititori, răsfoind reviste prin bibliotecă dacă n-ar fi nimerit să căutam povestitori, cititori artistici cu mai multă ardoare și convingere. Să încercăm, în serile de clacă, la șezători să facem totuși lec-turi, în timp ce femelle torc, feciorii desfacă porumb. Și poate n-ar fi rău să înregistrăm cumva oiteva și din povestirile lor, ale satului, acele întîmplări dramatice sau pline de haz, așa cum sînt ele depănate pe îndelete, cu șarț...

ȘTEFAN LUCA

bea îndelung despre frumusețile inepuizabilului nostru folclor, învățîndu-l să cînte și să danseze. Mai tîrziu, manifestînd o dragoste puternică pentru muzică, organiză în orașul său natal, în hambare și poieni, spectacole cu fragmente din diferite piese ca „Meșterul Manole”, „Jianu

ALBINA

COPILILOR

CHEMAREA AVENTURII

Unii simt în tinerețe — în special personajele din romane sau filme — brusc și irezistibil, chemarea aventurii, care îi silește să participe la expediții îndrăznețe.

De astă dată tainicul apel către necunoscut a fost resimțit de niște personaje de foileton. Spre miezul nopții, după ce au vizionat *Cei șapte magnifici*, la cinematograful din Almalău, unde îi atrăseseră același dor de ducă, Dobre Gîdea și Jan Caraculea din comuna Ostrov și-au zis:

— Parcă numai în șapte se poate face creșabă? Om fi noi doi, dar facem cît șapte!

Expediția a început cu un drum spre magazinul mixt din localitate. Pentru aprovizionare. Dar cum magazinul ăsta avea un orar foarte curios, la ora 0 ușa era încuiată. Eroiștii noștri, băieți fini, n-au vrut să-l deranjeze din primul somn pe gestionar, așa că au forțat o bară și au spart un geam. Din magazin s-au aprovizionat cu patru perechi de ciorapi de lînă (în toate ghidurile turistice se arată că e bine să ai ciorapi călduroși asupra ta), cîteva stilouri (pentru ținerea jurnalului de

călătorie), o sută de batoane de ciocolată (aliment cu multe calorii, pe care-l folosesc toți marii exploratori) și bineînțeles toți banii pe care i-au găsit în sertarul teșghelei. Apoi și-au făcut bivouacul într-o casă părăsită, unde au rămas peste noapte, știind că pot lipsi de acasă pentru că au părănit foarte... calmi.

A doua zi au pornit în prima etapă, cu ținta Călărași, unde au tras la magazinul *Cadouri*. După ce au tras cu o piatră în vitrină, și-au făcut cadou unul altuia cîte cinci ceasuri (cinci, ca să țină loc de busolă sextant, binoclu ș.a.m.d.).

Cei doi copii borfași au fost descoperiți. Și astfel, ultima etapă a expediției lor s-a sfîrșit la casa de corecție.

L. ANDREMIR

©ATRE CITITORI

Vă rugăm, dragi copii, comunicați-ne părerea voastră în legătură cu faptele comise de cei doi mici „aventurieri”. Cum credeți voi că ar trebui să se manifeste setea de aventură specifică vîrstei voastre?

Desen de T. PALI

LA LECȚIA DE ISTORIE

Profesorul: Spune-mi Tănăsescule unde a fost înfrînt prima dată Ștefan cel Mare, de către turci?
Elevul: La pagina 143!

MAMA

Mama (îl dojenește pe Victorăș pe poznele lui):
Victorăș, am să te spun lu' tăticiu!
Victorăș: Of, mămico, nu poți să păstrezi nici un secret!..

Unul dintre darurile cele mai de preț pe care natura l-a făcut omului este, fără îndoială, vederea. De aceea și spunem despre acele bunuri materiale sau spirituale a căror valoare vrem să o păstrăm în mod deosebit că „trebuie să le păstrăm ca lumina ochilor” ori: „să le apărăm ca lumina ochilor”. Din păcate însă, acest minunat dar al naturii, care este vederea, nu-l au toți oamenii la fel. Unii văd mai bine, alții mai slab, iar alții nu văd deloc.

Cauzele care pot produce modificările de vedere sînt numeroase. Așa, de pildă, unii oameni nu văd bine ca urmare a unor defecțiuni din naștere ale globului ocular — cum e cazul miopilor (cei cu vederea scurtă) sau a hipermetropilor și presbiților (cei care nu văd clar obiectele din apropiere). Alte tulburări ale vederii pot surveni ca urmare a apariției în unul din mediile transparente ale ochiului — corneei, cristalin, pupilă, corpul vitros — a unui obstacol care împiedică razele de lumină să ajungă la retină pentru a se forma imaginea, precum și în cazurile de îmbolnăvire a retinei și nervului optic, elemente ce formează imaginea.

Cele mai frecvente tulburări de vedere sînt: apariția în fața ochiului a unor puncte de diverse forme și mărimi ce se mișcă aparent o dată cu mișcările ochiului, senzații trecătoare de flăcări, diformarea obiectelor care pot fi văzute mai mari sau mai mici, vederea dublă, imposibilitatea de a distinge culorile, vederea colorată (un obiect este văzut în roșu sau în galben), scăderea vederii la inserare etc. Vederea poate să scadă brusc sau încetul cu încetul. Această scădere a vederii poate fi totală (bolnavul nu mai vede nici lumina) sau parțială și se poate ivi la unul sau la ambii ochi.

Bolile care produc un obstacol într-unul din mediile transparente

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

amintite mai sus sînt: cheratita (îmbolnăvirea corneei, adică a acelei porțiuni transparente prin care se văd irisul și pupila). În această boală, pe lângă înroșirea ochiului, lăcrimare intensă, frică de lumină (fotofobie), vederea scade progresiv, putîndu-se reduce pînă la perceperea vagă a obiectelor. Cheratita ne-

vorbit mai sus ori hemoragii, după lovituri puternice în globul ocular sau în anumite boli.

Prin îmbolnăvirea retinei, coroidelor sau a nervului optic, imaginea nu se mai poate forma. Îmbolnăvirea se produce în urma unor boli generale cum ar fi sifilisul, tuberculoza, diabetul, ateroscleroza sau în diverse viroze etc. Vederea poate scădea brusc și total. Acest caz e mai des întîlnit la persoanele care suferă de ateroscleroză sau hipertensiune arterială

MODIFICĂRILE VEDERII

tratată lasă cicatricea numită leucom (albeață), care nu se poate vindeca decît prin operația de înlocuire a corneei. În bolile irisului — irite — se formează o substanță care poate astupa pupila, mai ales cînd tratamentul nu s-a făcut la timp. Și în acest caz, vindecarea se obține doar prin intervenție chirurgicală.

Cristalinul — lentila ochiului situată în spatele irisului și a pupilei — își poate pierde transparența prin apariția cataractei. Această boală poate fi congenitală (din naștere), dacă mama a suferit în timpul sarcinii de diverse boli infecțioase, ori se produce în urma unor lovituri, plăgi, curent de înaltă tensiune, sau în cursul unor anumite boli generale ca diabetul, tetania etc. Cataracta ce apare la persoanele în vîrstă se numește cataractă senilă. Pînă în prezent nu se știe care sînt cauzele ce provoacă această boală al cărei tratament este tot chirurgical, vederea revenind după operație.

În corpul vitros — ultimul mediu transparent al ochiului — în cursul bolilor retinei, coroidelor și corpului vitros apar acele puncte de care am

la care poate interveni astuparea arterei centrale a retinei. Acest accident este foarte grav deoarece retina nu se mai poate hrăni și dacă durează mai mult de aproximativ 7 minute, vederea este definitiv pierdută. De aceea se recomandă suferinzilor de ateroscleroză sau hipertensiune, care în trecut lor au mai avut senzații trecătoare de pierdere a vederii ce au durat puțin și apoi totul a revenit la normal, să poarte permanent asupra lor o fiolă cu nitrit de amil, fiolă care se sparge în acest caz și bolnavul inhalează (respiră) vaporii ce ies din ea.

În bolile retinei și coroidelor scăderea vederii este în funcție de întinderea procesului la toată retina sau numai la anumite porțiuni ale ei. O dată cu scăderea vederii apare și dificultatea adaptării la întuneric, bolnavii obișnuindu-se greu cu trecerea de la întuneric la lumină și invers. Diferitele culori se disting greu sau nu se disting deloc. În miopiile mari sau chiar la ochii normali, în urma unor lovituri sau zdruncinături puternice, poate să

apară dezlipirea de retină, boală gravă ce se vindecă cu greu prin operație. De aceea, persoanele cu vederea foarte scurtă (miopie forte) trebuie să se ferească de eforturi fizice mari, să nu ridice greutăți, să nu se aplece brusc și să nu sufere zguduiri și lovituri puternice. Aceste măsuri de prevedere sînt valabile și la bolnavii operați de cataractă.

Și glaucomul (apa neagră) evoluează cu scăderea vederii. În glaucomul acut această scădere este bruscă, însoțită de dureri mari și înroșirea ochiului. Există însă și o altă formă de glaucom în care vederea scade încetul cu încetul fără ca bolnavul să observe. Acest caz este adesea confundat cu cataracta. Urmările pot fi foarte grave, ducînd chiar la pierderea vederii. De aceea, pentru înlăturarea unui astfel de sfîrșit tragic este recomandabil ca în toate cazurile de scădere a vederii persoanele respective să se prezinte, fără întîrziere, la medicul specialist de ochi care să stabilească cu precizie diagnosticul.

Trebuie să amintim aici că există boli ale retinei și nervului ochiului ce se transmit ereditar, adică se moștenesc. Aceste boli netratate la timp duc în general la orbire. Dacă tratamentul se face la vreme și în mod corespunzător el poate aduce, însă, unele ameliorări.

Bolile nervului optic se numesc nevrite optice și se pot datora unor cauze generale, diverse boli și intoxicații. Vederea dublă (diplopia) apare în paralizii mușchilor ce mișcă globul ochilor.

În general, punerea diagnosticului în toate aceste boli necesită examene de specialitate și colaborare cu celelalte specialități, mai ales cu neurologia.

Dr. DUMITRU BOȘTEAN
medic primar oftalmolog

I.C.P.T. Fundulea, Temă în cercetare la laboratorul de metodică agrotehnică

FARFURIILE ZBURĂTOARE

Despre acest subiect am mai scris în revista noastră, ultimul articol fiind publicat în nr. 15 din 11 martie a.c. Dacă revenim totuși asupra acestui subiect, o facem pentru că mulțimea de știri apărute în ultima vreme în legătură cu obiectele zburătoare neidentificate (O.Z.N.) sau „farfurii zburătoare” cum li se spune în mod obișnuit, au readus în actualitate această problemă. O ultimă știre de acest fel este și aceea sosită recent de la Cluj, unde un grup de excursioniști (din care unul a reușit chiar să fotografieze) au văzut și ei un asemenea obiect.

Ce sînt farfuriile zburătoare și cum se prezintă ele? Cei care le-au văzut le descriu ca pe niște obiecte rotunde, ovale sau discoidale de culori diferite (galben, portocaliu, argintiu etc.) care se mișcă cu mare viteză și fără nici un zgomot la înălțimi mai mari sau mai mici, ori stau pe loc în aer ca și cum ar fi atrinse de un cablu invizibil. Cei mai mulți martori oculari vorbesc, apoi, de efectul electromagnetice care se manifestă prin oprirea bruscă a motorului la automobile sau avioane, întreruperea legăturilor radio, paralizarea celor ce vor să se apropie de ele etc. Așa, de pildă, corespondentul Agenției France Presse din Buenos Aires (Argentina) relatează la finele lunii iunie că numeroși automobiliști și soldați care erau în mașini într-o regiune unde au apărut mai multe O.Z.N.-uri „afirmă că motoarele vehiculelor în care erau au fost opri-

te brusc de aceste obiecte ca și cum o mîină misterioasă ar fi întrerupt contactul”.

De asemenea, una din cele mai extraordinare apariții a unei farfurii zburătoare este aceea de la finele lunii iunie a.c. cînd un grup de soldați argentinieni s-au întîlnit cu o farfurie zburătoare în apropiere de localitatea Otavarría. În acest caz, caporalul și grupa sa afirmă că în momentul în care au ajuns la locul unde a apărut acea farfurie zburătoare, ei au văzut cum aceasta a aterizat, radind în jur o lumină intensă și multicoloră. Militarii s-au apropiat încet de acest obiect, din care au ieșit trei ființe asemănătoare omului, înalte de aproximativ 2 metri și care erau îmbrăcate în niște costume fosforescente. Caporalul le-a somat să se întoarcă. Ele n-au răspuns, iar cînd s-a tras cu mitraliera asupra lor, împușcăturile n-au avut nici un efect nici asupra misteriosului vehicol spațial, nici asupra piloților lui.

Aceste relații, ca și multe altele asemănătoare ridică problema: de unde vin aceste obiecte misterioase? Explicațiile date de oamenii de știință sînt multe și contradictorii. Unii susțin că ar fi vorba de simple iluzii optice, alții — că ar fi vorba de unele fenomene naturale de felul celui asemănător cu „fulgerul global”, iar alții — că ar fi vorba de niște vehicule spațiale de pe alte planete unde există ființe raționale chiar mai avansate decît pămîntenii.

În cazul semnalat la Cluj, specialiștii de la Observatorul astronomic din acest oraș sînt de părere că excursioniștii respectivi ar fi văzut unul din baloanele meteorologice lansate în acea zi în preajma orașului.

Care-i adevărul? Deocamdată nu se poate da un răspuns. Important este însă faptul că în prezent, farfuriile zburătoare au intrat în atenția multor savanți din U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Canada și din alte țări ale lumii, care se preocupă intens de elucidarea acestei probleme. Și, fără îndoială că mintea iscusită a omului care a reușit să dăzlege și să lămurească atîtea alte numeroase taine ale naturii, va reuși, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, să lămurească și misterul obiectelor zburătoare neidentificate, fenomen atît de tulburător pentru noi, locuitorii de pe Pămînt.

• Dr. Marin Dumitru, de la Centrul de reumatologie din București, a obținut premiul I la ediția 1968 a Concursului internațional de reumatologie organizat de Societatea „Terme” din Salsomaggiore — Italia, pentru lucrarea „Studii și cercetări asupra etiopatogenezei artropatiilor artro-dice”.

• Un colectiv al Institutului politehnic din București, condus de academicianul C. D. Nenișescu, a descoperit un procedeu nou pentru polimerizarea etilenei gazoase.

Polietilena obținută pe baza acestui procedeu

este foarte rezistentă la temperatură și nu are nevoie de o protecție specială costisitoare sau de antioxidanți, așa cum se întîmplă în cazul altor polimeri.

Noul produs poate fi folosit, cu mult succes,

ACTUALITATEA ȘTIINȚIFICĂ

la confecționarea serpentinelor pentru condensatorii de la distilarea acidului fluorhidric, serpentine care se făceau pînă acum din platină, un material foarte scump. De asemenea, această polietilenă poate fi folosită la

confecționarea unor supape care lucrează la temperatura de 140 de grade Celsius, pentru tablete de medicamente ș.a.

Data fiind marea importanță a noii invenții românești, ea a fost brevetată în numeroase țări

printre care se numără: Marea Britanie, Franța, Elveția, Italia etc.

• La întreprinderea „Dräger” din Lubeck (R.F.G.) se construiește primul laborator subma-

rin din R. F. a Germaniei. La începutul anului viitor laboratorul va fi scufundat în Marea Nordului, în apropiere de insula Helgoland întîi la 20 și va ajunge treptat pînă la 45 m adîncime. Programul de cercetări alcătuit de Societatea experimentală germană pentru aviație și cosmonautică cuprinde pe lângă studiul de biologie marină și unele studii medicale. Urmează să se stabilească cum reacționează inima și circulația sanguină în interiorul și în afara camerei de presiune la rămînerea pe timp mai îndelungat în apa rece.

În lungul proces de formare a omului și a mijloacelor lui de comunicare a existat o perioadă de multe mii de ani în care singura posibilitate de înțelegere între membrii aceluiași grup consta în sunetele nearticulate, în schițarea gesturilor și în mișcările feței. Cercetătorii acestei perioade au emis ipoteza că funcția de comunicare a omului cu semenii săi — fiind încă vorbirea nu devenise articulată — se exercită prin mai multe căi.

Unele dintre mijloacele folosite se produceau întâmplător, altele — cu bună știință. De pildă, urmele lăsate de picioarele omului în mersul său pe nisip sau pe pământul moale ca și alte semne provenite din pregătirea mâncării sau din prelucrarea uneltelor au putut constitui indicii pentru cei care dădeau peste ele că pe acolo au trecut unele ființe asemănătoare lor.

Și în alte împrejurări s-au produs semne care au putut fi luate ca o mărturie a existenței unui grup uman într-un anumit loc: sunetele pe care alcătuitorii acestuia le scoteau din izbirea pietrelor, anumite strigăte etc.

Cu vremea asemenea urme și semne care se produceau ca urmări firești ale prezenței omului într-un loc oarecare, au constituit însuși punctul de plecare pentru folosirea lor intenționată ca semnale de comunicare în scopuri din ce în ce mai largi.

Se-înțelege, însă, că oricât au putut fi, la un moment dat, de mult răspândite și de dezvoltate, aceste mijloace de comunicare între oameni — chiar dacă avem în vedere folosirea creștăturilor, a nodurilor și a altor semne de acest fel — nu reprezintă scrierea propriu-zisă. Dar, ceea ce s-a stabilit, ca o constatare sigură, este faptul că din practica acestor mijloace de înțelegere între oameni, cu

DIN ISTORIA SCRISULUI

ajutorul unor obiecte, care aveau nu numai un scop utilitar, ci și noul de comunicare a formelor gândirii s-au născut înseși cele dintii temeuri ale scrierii.

In ce fel?

Dându-se unora dintre obiecte rosturile de a exprima ceva ca mijloc de comunicare între oameni — aceștia au trecut la folosirea imaginilor anumitor lucruri în același sens. A fost un important pas înainte pe calca lungă și grea a nașcocii scrierii în înțelesul pe care îl dăm astăzi cuvântului acestuia.

De aici, de pe această treaptă a mijloacelor de comunicare: folosirea imaginilor anumitor obiecte cu scopul de a comunica ceva a pornit și s-a dezvoltat — de-a lungul mileniilor — scrierea cu nenumăratele ei structuri și transformări.

Ținând seama de trăsăturile ei caracteristice — așa cum unele s-au manifestat într-un proces de profunde și continue modificări — evoluția scrierii a trecut prin trei mari importante perioade:

Prin scrierea pictografică se înțelege reproducerea — prin imagine — a unui obiect sau a unui animal cu scopul de a se comunica ceva anume legat de obiectul sau animalul respectiv. Omul primitiv reproducea această imagine pe piatră sau pe papirus.

De ce s-a recurs la acest mijloc de comunicare? Fiindcă ei putea să satisfacă mai bine nevoia de înțelegere între oameni, decât puteau să ofere — în acea etapă — mijloacele limitate ale limbii vorbite.

Ceea ce trebuie reținut în legătură cu scrierea pictografică, este faptul că ea s-a produs în perioada de apariție a vorbirii articulate, care coincide — așa cum am arătat mai înainte — cu însăși formarea conștiinței omului.

Aceasta explică de ce scrierea pictografică nu reprezintă — prin imagini — numai aspecte ale lumii materiale, ci și noțiuni ale gândirii abstracte. Cu alte cuvinte, dacă omul primitiv reproducea imaginea unui leu, aceasta voia să exprime ideea de forță, iar dacă — spre a mai da un exemplu — îl voia să comunice noțiunea de prieten, desena două miini unite.

Scrierea hieroglifică sau — cum i se mai spune — ideografică — a luat naștere ca o treaptă nouă în dezvoltarea primului tip de scriere. Ea se caracterizează prin faptul că obiectele sau animalele nu mai erau reprezentate exclusiv în întregime acestora: unele dintre ele au început să fie redată și prin anumite trăsături caracteristice ale modelului desenat, trăsături reproduse în așa fel încât ele să exprime un anumit sens. Elementele constitutive ale acestui mod de a figura aspecte ale lumii exterioare și unele raporturi dintre imagine și obiectul reprezentat s-au numit hieroglife.

Este de la sine înțeles că o asemenea scriere, devenea tot mai complicată, de vreme ce în redarea imaginilor procesul gândirii juca un rol activ.

Cu timpul, acest procedeu de scriere și-a accentuat în așa măsură caracterul sensului abstract al imaginilor, încât obiectele propriu-zis își pierd înțelesul lor de reproducere strictă a realității, ajungând să exprime doar o valoare simbolică. Un cerc, de pildă, reprezenta soarele, iar un semi-cerc — luna.

În felul acesta, hieroglifele și-au abstractizat mijloacele de exprimare prin imagini și, o dată cu aceasta, și-au asigurat mult mai largi posibilități de a fi folosite, decât dispunea scrierea pictografică.

Datorită acestor însușiri ale scrierii hieroglifice, care s-a perfecționat în funcție de însăși dezvoltarea condițiilor materiale și spirituale ale societății, s-au putut naște noi forme de reprezentare a gândirii omului.

Astfel, a fost inventat un sistem de semne sub formă de litere — trăsătură esențială a ceea ce s-a numit scrierea fonetică. Prin acest sistem ajungea să fie redată nu semnificația unui nume în întregime lui, ci numai valoarea fonetică (sunetul), una din părțile cuvântului care desemna o noțiune oarecare.

Aceasta a constituit marea descoperire a omului în materie de scriere — și din ea avea să rezulte crearea alfabetului, pe care — după cum se știe — l-au inventat fenicienii.

Apariția alfabetului, pe care vechii greci l-au perfecționat substanțial, constituie baza tuturor limbilor din familia indo-europeană, precum și — în parte — a limbilor altor popoare.

Înainte de a încheia această prezentare sumară a modului în care au apărut și s-au dezvoltat limba și scrierea — cuvîne-se a sublinia, o dată mai mult, că procesul acesta s-a desfășurat în mil și mil de ani — el identificându-se cu însăși evoluția omului, cu aspirația lui către desăvîșire.

N. MIHĂESCU

Un nou instrument avantajos de economisire Libretul de economii cu cîștiguri în materiale de construcție

În numărul trecut al revistei noastre, am informat cititorii despre noul libret de economii cu cîștiguri în materiale de construcție, pus la dispoziția populației de Casa de Economii și Consemnațiuni, în baza unei recente Hotărîri a Consiliului de Miniștri.

Înlesnindu-vă cunoașterea acestui nou libret de economii, care după cum este cunoscut, oferă depunătorilor prin trageri la sorți trimestriale, cîștiguri în materiale necesare construirii de locuințe proprietate personală (cherestea, ciment, țiglă, tablă, carton asfaltat etc.), vă prezentăm astăzi modul în care se emit și se efectuează restituirile pe libret.

Libretele de economii cu cîștiguri în materiale de construcție SE EMIT de filialele și agențiile C.E.C. de la sate și din orașele în care nu se construiesc locuințe proprietate personală cu sprijinul statului, precum și de unitățile poștale din localitățile în care nu funcționează unități proprii ale Casei de Economii și Consemnațiuni, ORICĂREI PERSOANE. Aceste librete, care sînt NOMINALE pot fi emise, fie pe numele persoanei care efectuează depunerea, fie pe numele altei persoane.

Pe un libret de economii cu cîștiguri în materiale de construcție se face O DEPUERERE ÎN NUMERAR ÎN SUMĂ FIXĂ DE 1000 DE LEI, la emiterea sa.

Sumele depuse pe libretele de economii cu cîștiguri în materiale de construcție SE RESTITUIE de unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni ORICIND, la cererea titularilor sau a altor persoane împuternicite să dispună asupra depunerilor.

Restituirea se poate solicita: unității care a emis libretul, celorlalte unități C.E.C. din localitatea în care funcționează unitatea emitență, filialei care ține evidența contabilă a libretelor emise de agențiile C.E.C. și de unitățile poștale.

VESTI DE LA CORESPONDENȚI

Cea mai veche bibliotecă din județul Buzău

Cu 85 de ani în urmă, la Băbeni, sat netrecut în vremea aceea pe vreo hartă, s-a înființat cea dintîi bibliotecă sătească din județul Buzău. Inițiativa a avut-o inimosul învățător Ion Aristotel. Evenimentul a fost consemnat în „Gazeta săteanului” de la Rimnicu Sărat. Fondul de cărți a fost alcătuit din donații.

Astăzi, biblioteca dispune de un bogat fond de cărți și răspunde din ce în ce mai mult setei de cultură a sătenilor.

ALEXANDRU DEȘLIU

Neglijență

Printre monumentele istorice ale vechii cetăți de scaun, Țirgoviște, se află și o troiță, așezată în marginea orașului, la intersecția șoselei Cîmpulung-Muscel cu strada Tudor Vladimirescu. Sculptată în

lemn, troița poartă chipul lui Tudor din Vladimiri, conducătorul răscoalei de la 1821. Ea omagiază amintirea pandurului ucis mișește, în aceste locuri.

Din păcate monumentul nu se bucură de respectul cuvenit. Ar fi necesară o împrejmuire, care să împiedice călătorii ce așteaptă autobuzul în stația IRTA, aflată alături, să-și așeze bagajele lângă troiță. Memoria unor conducători ai luptei pentru dreptate a poporului român merită, credem, mai multă pietate.

VLAD MIHAI

Insemnări din Rădăuți-Prut

E o comună veche dar curată, împodobită cu pomi fructiferi. Ulițele sînt drepte și îngrijite, iar casele în mare majoritate noi și încăpătoare. Șoseaua ce străbate comuna se bifurcă în centru. Artera principală care vine de la Dorohoi, urcă coama unui deal către Săveni-Botoșani.

V. TUREA

STIMAȚI CITITORI,

Dintre scrisorile sosite la redacție, unele se referă la conținutul revistei noastre. Pe această linie, cititorii au făcut și o serie de propuneri prețioase pentru îmbogățirea tematicii.

În dorința de a lărgi mereu tematica revistei, de a îmbunătăți conținutul „Albinei” prin publicarea de materiale cât mai folositoare, colectivul redacției dorește să cunoască și alte păreri din toate județele țării, rugîndu-vă, pe această cale, să ne scrieți:

1. Ce anume articole, reportaje sau rubrici publicate în ultima vreme v-au plăcut sau nu;

2. Ce probleme ați dori să mai dezbaterem în coloanele revistei?

3. Cum v-au ajutat în munca dumneavoastră și la îmbogățirea cunoștințelor social-politice și culturale-științifice materialele apărute pînă acum?

4. Ce rubrici noi considerați că ar fi bine să introducem în paginile revistei.

Observațiile și propunerile făcute vor fi analizate cu toată atenția și vom ține seama de ele în alcătuirea numerelor viitoare ale revistei.

Pinguinul vă sfătulește

Preîntîmpinați răceala, gripa, în timpul umed și friguros, procurîndu-vă încălțăminte de cauciuc — șoșoni, cizmulițe, galoși — marca „Pinguin”.

Nu neglijați!

Procurați-vă de îndată încălțăminte de cauciuc marca „PINGUIN”, fabricată la un nivel calitativ superior și într-un sortiment bogat de modele de

I. I. S.

cauciucul quadrat

BUCUREȘTI, STR. DINU VINTILA 7-15, SECTORUL II

SATIRĂ

ȘI UMOR

— Dumneata cu mustul ar trebui să stai în față, poate așa oprește!

Desen de T. PALI.

Marin, Tică, Lică, Laie, Oale, Zeamă și Costică se topeau de admirație cînd prin dreptul porții lor trecea fudulul Stavrică.

— Învățător! recunoștea Marin.

— Intelligent, întărea Tică.

— Un învățat, susținea Lică.

— Un cărturar adevărat, adăugau Laie și Oale într-un glas.

— E om de viață, făcea Zeamă.

— Făr' de pereche, incheia Costică...

...Iar Stavrică le răspundea cu un zîmbet larg, superior, la care participau toate ridu-

7 x 7 =

...UN GĂINAR

rile sale primejdios de joviale, ori de cite ori pășea pragul școlii din comuna Maia, județul Ilfov.

Învățătorul Stavrică! Alecu Stavrică! Pentru Marin, Tică, Lică, Laie, Oale, Zeamă și Costică era ca o cetate invulnerabilă. Mare și tare, strălucitoare și prosperă. La rîndul său, Stavrică îi iubea, îi iubea pe cei șapte consăteni, rupți din „trupul aceluiași arbore genealogic”, cum le spunea el, ca să le ia piutul.

Asta de „fațadă” cum se exprima Laie, sau de „paradă” cum completa Oale... În fond Marin, Lică, Laie, Oale, Zeamă și Costică pe de o parte și Stavrică pe de alta, erau niște ipocriți. Cei șapte nu se topeau deloc de dragul lui Alecu Stavrică. Mai curînd îl ardea dorul după șapte foi matricole de absolvire a șapte clase elementare necesare pentru ocuparea a șapte posturi de șefi de tren. La rîndul său, pe Stavrică îl durea „în cot” de complimentele celor șapte „neciopliți”, dar îl mistuia pasiunea de colecționare de găini, și admira torii săi aveau ogrăzile pline cu cîntătoare care mai de care mai moțate și mai outoare. Deci un găinar în toată puterea cuvîntului, care pentru o „pleșuvă” era capabil să înghită, cu sau fără muștei, și cinstea, și probitatea profesională, și demnitatea de, chipurile, învățător.

— Și ziceți că ne „absolviți”, coane Stavrică?

— Vă!... tuna Alecu.

— De șapte ori cite șapte?

— De...

— Pe cînd, coane Stavrică?

— Pe mine, flăcăi. Dar nu uitați... tabla 'nmulțirii. Șapte ori șapte...

— Fac 49 — i-o luau înainte „absolvenții”. Patruzeci și nouă de găini. Și pe deasupra de șapte ori cite-un cocș. Supliment... deșteptător! — În semn de recunoștință...

A doua zi s-a incheiat tirgul, dar s-a descoperit și găinăria.

DUMITRU MINCU

La... Caragiale

— Carevasăzică, măi Mitică, matale ești din comuna Caragiale-Dimbovița.

— Sint, și mă mîndresc că aici la noi s-a născut marele scriitor care poartă numele comunei noastre.

— Dar de livada cooperativei agricole tot mîndru ești?

— Sint, că e pusă pe 10 hectare.

— Inșă cum e pusă?

— Păi, cu meri, cu pruni și meri avem acolo, avem și pruni...

— Stai că ai luat-o ca Ghiță Pristanda cu steagurile. Eu nu te-am întrebat ce ai plantat, ci cum?

— Am plantat frumos, în rînduri drepte...

— Inșă ai uitat să desfundați terenul.

— N-avea nici un haz să-l desfundăm că pomul tot crește deasupra pămîntului.

— Nici arboretul nu l-ați defrișat.

— Aș! Cum poți să spui dom'le că nu ne-am ocupat de el. Pe toți i-am tăiat. Dacă veneai atunci nu mai vedeai nici un arboret.

— Dar rădăcina ați lăsat-o în pămînt.

— Vezi! Asta e defectul dumitale, ești cusurgiu. Cine stă să se uite ce e în pămînt.

— Acum nici nu mai e nevoie să se uite în pămînt că din rădăcina lăsată acolo au răsărit alți arboreți.

— Ce să le facem? Să fie sănătoși!

— Ei sint, dar plantația nu mai e. O să facă prune, cînd o face plopul mere. Și dacă o veni careva să o vadă cum arată...

— Las' că au mai venit!

— Și?

— Au văzut o mîndrețe de plantație.

— !?!

— Că doar nu de pomană sîntem noi din comuna lui Caragiale. Ne-am descurcat.

— Cum?

— În loc să-i ducem la plantația cooperativei agricole, le-am arătat-o pe cea a I.A.S.-ului. Și au plecat oamenii mulțumiți.

— Bravo măi Mitică! Frumos sistem. De unde l-ați învățat?

— De la ăla cu „angel radios”.

— Adică de la Rică Venturiano?

— Sigur. Și el a vrut să o vadă pe Zița dar a nimerit la Veta.

— Bine, bine, asta era în Caragiale.

— Păi aici unde sîntem?

A. CROITORU

Între prietene:

— Azi sărbătoresc cea de a 20-a comemorare a nașterii mele.

— Te felicit, draga mea. Peste două luni împlinesc și eu 17 ani.

— Ba pardon, draguță, tu ești cu doi ani mai mică decît mine, așa că împlinești 24.

12 snoave
CUPON 10

TEORIILE LUI HARALAMBIE

În materie de educație, prietenul meu Haralambie se conduce după un principiu foarte asemănător celui practicată odinioară de răposatul Moș Teacă: „Să fim aspri, dar severi. Bătaia e ruptă din rai, ascultă-mă pe mine!”

POȘTA CONCURSULUI

VASILE IANUȘ (Huși) — 1) După cum s-a specificat și în indicațiile publicate înainte de începerea concursului, puteți participa cu mai multe serii de cupoane, mărindu-vă astfel șansele de câștig. 2) Toate cupoanele (care însoțesc răspunsuri corecte, bineînțeles) vor fi luate în considerație la acordarea ambelor premii. 3) Nu numai că pot fi trimise toate cupoanele în același plic dar vă rugăm chiar insistent să procedați în acest mod, ajutîndu-ne astfel în munca de triere. De altfel, în indicațiile la care ne-am referit mai sus — și pe care vă rugăm să le recitiți cu atenție — se arată că: „răspunsurile, însoțite de cupoane, trebuie trimise TOATE DEODATĂ”.

GH. V. BLĂNARU (Mălușteni-Vaslui) — Din păcate, nu avem posibilitatea să vă satisfacem rugămintea. Puteți participa însă la concurs chiar dacă vă lipsese unele cupoane. Mai ales pentru premiul special, păstrați șanse de câștig. (Ne scrieți că mai sint și alți abonați în situația dv. Deci, în Mălușteni sint mai mulți concurenți.)

I. BULGARU (Filipești-Bacău)

— Citiți răspunsul de mai sus.

D. GLIGOR (Cristian-Sibiu) — Nu este nevoie să scrieți de cite cinci ori răspunsurile, dacă doriți să participați cu cinci serii de cupoane. Este suficient să le scrieți o dată (dar bine), însoțindu-le cu toate cupoanele respective. Descoperirea tuturor celor 12 greșeli ar însemna că la o probabilă tragere la sorți se vor introduce în urnă cinci buletine cu numele dv. Iar pentru premiul special: 5 x 12 = 60. Deci... succes!

P. TĂNASE (Brezoil-Vilcea) — Din motive lesne de înțeles, ne abținem să dăm lămuriri care să se refere la una din snoavele concursului. În rest, vă mulțumim pentru frumoasele cuvinte, pentru urări și vă urăm și noi cit mai multe răspunsuri corecte și apoi — eventual — un pic de noroc!

Într-o seară, Haralambie m-a invitat la el acasă. Marinel, feciorul său, zburdă, bineînțeles cu tot elanul celor 5 anișori. La un moment dat, Marinel se urcă pe un scaun și de acolo, cățărindu-se mai departe, încearcă să ajungă la borcanul cu dulceață așezat sus, sus pe dulap. Haralambie n-a scos o vorbă. Stătea la pîndă, cu ochi de pisică.

În răstimp, Marinel execută o adevărată echilibristică, în speranța că va ajunge la borcan. Haralambie, fără să se miște de la locul său, scoase un strigăt: „Marinel, vrei să măninci bătaie?” „Nu, tăticle, vreau să măninc dulceață!” Și pînă să se dezmeticească, Haralambie îl înhăță de fundul pantalonilor, îl smulse jos de pe scaun și începu ora de „educație”: „De ce te-ai urcat pe scaun?” îl întreba el amenințător, în pauzele dintre palme. „Fiindcă altfel n-ajungeam la dulap!” hohotea Marinel. „N-ajungea-i? Ei, uite-acum o să-ți ajungă! Ține! Poftim!” Și Haralambie îl administra energic principiile sale educative. „Dacă te răsturnai și te loveai la ochi? Continuă el plesnindu-l peste obraz. Ce se întimpla atunci?” „Atunci mă durea ochiul, da-n schimb nu mă durea restul!” urla Marinel ținîndu-se cu o mîncă de falcă și cu cealaltă de fundul pantalonilor. Dar pentru ce mă bați, tăticle?” „Mai întrebă pentru ce, obraznicule! Ca să te doară!” „Păi dacă mă răsturnam de pe scaun, nu mă durea? Mă bați ca să mă doară fiindcă m-ar fi durut dacă mă răsturnam?” „A, după ce că ești nestîmpărat, mai faci și pe spiritosul? Poftim! Ține! Încă una! Și încă una!”

Bocînd cît îl ținea gura, Marinel se fofilă în bucătărie nu înainte de a reproșa printre sughituri: „De ce m-ai bătut, tăticle?”

„Bine măi, omule, m-am adresat lui Haralambie, îl snopești pentru atîta lucru? Habar nu are pentru ce l-ai bătut. Nu e mai simplu să-l explici?” „Nu, mai simplu e să-l bați!” „Copilul trebuie convins prin altfel de argumente”. „Adică să-ncep să-i vorbesc: „Marinele, nu-i frumos să te cățări pe scaune”, el să mă întrebe: „De ce, tăticle? Eu să-i răspund „fiindcă scaunul folosește la altceva”, el să mă întrebe iar: „la ce folosește scaunul, tăticle?”, eu să-i explic că „numai un copil obraznic se așează cu picioarele pe scaun”, el să întrebe din nou „de ce, tăticle?”, ca pînă la urmă rezultatul să fie același: să mă-nfurie și să-l plesnesc!... Nu-i mai cîștîi să-l plesnesc de la început? Și te asigur că, după o asemenea lecție, n-o să se mai cățare pe scaune nici la 80 de ani!” „La 80 de ani e posibil, dar pînă atunci...”

Pînă atunci, din bucătărie se auzi o bufnitură puternică și zgomet de mobilă răsturnată. Amîndoi am dat buzna într-acolo. Lădița de lingă dulăplor răsturnată, iar Marinel, agățat de raftul de sus al dulăpliorului, se străduia să apuce un borcan cu compot. Haralambie păli de furie, și nu atît de furie, cred eu, cît de jenă fiindcă principiile educației sale se destrămaseră numai după cîteva minute!...

„Nu l-am atins cît trebuia. Pentru că m-am lăsat influențat de secătura asta mică!... În vreme ce eu îl bat ca un pîrinte grijuliu și atent, lui îl zboară gîndurile aiurea! Coboară jos, nătărăule!”

Și Haralambie porni să-i administreze restul educației. „De ce mă bați, tăticle?” zberlă victima. „Ca să nu te mai urci pe scaune!” „Acum nu m-am urcat pe scaune ci pe lădiță!”

I. AVIAN